

Nr 8

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1965/66 inom ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

D R I F T B U D G E T E N

Åttonde huvudtiteln

Allmänna kultur- och bildningsändamål

Konst, litteratur, musik m. m.

1:o) **Konstnärstipendier.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t (bilaga 10, punkt B 1, s. 15—20 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1965) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 474 000 kr., innebärande en anslagshöjning med 480 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Lundström* och *Sundin* (I: 163) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Hedlund* och *Ohlin* (II: 197), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen å åttonde huvudtitelns driftbudget för budgetåret 1965/66 måtte anvisa ett reservationsanslag av 2 889 000 kr. till Konstnärstipendier — en ökning med 415 000 kr. i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag — att användas i enlighet med vad som föreslagits i motionerna;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Mattson* (I: 164) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Björk* i Göteborg och *Johansson* i Trollhättan (II: 187), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära en utredning inom ramen för den fortsatta planeringen av kulturpolitiken, syftande till att finna lämpliga former för dels en utbyggnad av stödet till högt kvalificerade skönlitterära översättare, dels åtgärder ägnade att främja översättningen och utgivningen av särskilt betydelsefulla skönlitterära verk;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Strandberg* (I: 398) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Oskarson* och *Fridolfsson* i Stockholm (II: 478), i vilka hemställts, såvitt nu

är i fråga, att riksdagen måtte besluta att till Konstnärstipendier för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 849 000 kr.;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Arvidson m. fl.* väckt motion (II: 442), vari hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen ville besluta att de dramatiska författarna alltjämt skall räknas till gruppen »konstnärer i övrigt» och att anslaget därför höjes med 70 000 kr. utöver vad i statsverkspropositionen föreslås.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis framförda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 197, II: 187, I: 398 och II: 442.

Detta reservationsanslag är för innevarande budgetår uppdelat på fyra anslagsposter, nämligen en till *stipendier åt författare och översättare* (360 000 kr.), en till *stipendier åt konstnärer inom måleri m. m.* (451 000 kr.), en till *stipendier åt tonsättare* (271 000 kr.) och en till *stipendier åt konstnärer i övrigt* (912 000 kr.).

Stipendierna utgöres av större arbetsstipendier, mindre arbetsstipendier, resestipendier och stipendier av pensions- eller understödskaraktär. De större arbetsstipendierna utgår normalt med ca 12 000 kr. och de mindre arbetsstipendierna med lägst 4 000 kr. och högst 6 000 kr. Övriga stipendier utgår med belopp enligt vederbörande stipendiemyndighets bestämmande. Stipendiemyndighet för författar- och översättarstipendierna är styrelsen för Sveriges författarfond. För utdelning av stipendier till konstnärer inom måleri m. m. svarar Akademien för de fria konsterna i samråd med Konstnärernas riksorganisation. Stipendier åt tonsättare utdelas av Musikaliska akademien i samråd med Föreningen Svenska tonsättare. Stipendier åt konstnärer i övrigt utdelas av en i särskild ordning tillsatt nämnd, konstnärstipendienämnden, som består av åtta ledamöter, förordnade av Kungl. Maj:t för ett år i sänder. Sju av nämndens ledamöter utses efter förslag av Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd.

Stipendiemyndigheterna har för nästa budgetår föreslagit en höjning av stipendieanslaget med sammanlagt 1 877 000 kr. Styrelsen för Sveriges författarfond har därav begärt 180 000 kr., Akademien för de fria konsterna 980 000 kr. och Musikaliska akademien 29 000 kr. För gruppen konstnärer i övrigt har Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd äskat en höjning av stipendiemedlen med 688 000 kr.

Departementschefen räknar med att av den i propositionen förordade anslagshöjningen 150 000 kr. skall användas för utökning av antalet stipendier av pensions- eller understödskaraktär för grupperna konstnärer inom måleri m. m. och konstnärer i övrigt. Återstoden eller 330 000 kr. bör enligt departementschefen utnyttjas för att öka antalet arbetsstipendier. Medel motsvarande ytterligare tolv större arbetsstipendier eller 144 000 kr. beräknas kunna ställas till för-

fogande för författare och översättare. Två av dessa bör enligt departementschefen reserveras för kulturjournalistisk verksamhet. De dramatiska författarna, som hittills vid utdelning av konstnärsstipendier hänförts till gruppen konstnärer i övrigt, förutsätts enligt departementschefen i fortsättningen tilldelas stipendier ur de medel, som disponeras för författare och översättare.

För nya arbetsstipendier inom grupperna konstnärer inom måleri m. m. och konstnärer i övrigt beräknar departementschefen 126 000 kr. respektive 60 000 kr.

I särskild till statsutskottet ingiven framställning har *Fria litterära yrkesutövares centralorganisation* (Flyco) uttalat sin anslutning till de yrkanden i motionerna I: 163 och II: 197 samt II: 442, som avser en utökning av stipendierna åt författare. Flyco finner att ökningen av stipendierna för de centrala författargrupperna blir alltför begränsad genom att de dramatiska författarna även avses bli tillgodosedda inom ramen för de föreslagna stipendiemedlen för denna grupp samt att två av de nya stipendierna reserveras för kulturjournalistik. I likhet med vad som anföres i motionen II: 442 anser Flyco det inte lämpligt att de dramatiska författarna i stipendiehänseende tillhör författargruppen och sålunda tilldelas stipendier av styrelsen för Sveriges författarfond.

Utskottet. Det statliga stipendiestödet för konstnärer har sedan budgetåret 1961/62 utbyggt högst väsentligt. Stipendierna kan numera i princip utdelas till alla grupper av konstnärliga yrkesutövare. Medelsanvisningen under anslaget till konstnärsstipendier har under de senaste fyra budgetåren ökat med sammanlagt drygt 1,8 milj. kr. Därtill kommer den utvidgning av konstnärsstödet, som de fr. o. m. innevarande budgetår beslutade s. k. konstnärsbelöningarna innebär.

Departementschefen framhåller, att denna utveckling av konstnärsstödet bör fortsätta. För nästa budgetår förordas en utökning av konstnärsstipendierna motsvarande sammanlagt 480 000 kr. Vidare föreslås en kraftig utvidgning av det stöd som konstnärsbelöningarna utgör inom ramen för en under anslaget för dessa belöningar föreslagen ökad medelsanvisning av 200 000 kr.

Utskottet har vid sitt ställningstagande till Kungl. Maj:ts förslag betraktat de föreslagna åtgärderna för en fortsatt förbättring av konstnärsstödet i ett sammanhang. Medelsanvisningen till konstnärsbelöningarna behandlas under nästföljande anslagspunkt.

Den förordade höjningen av anslaget till konstnärsstipendier utgör ett led i en fortsatt utveckling av stipendiestödet och medger en enligt utskottets mening tillfredsställande utökning av de medel som inom stipendiesystemets ram står till förfogande för arbetsstipendier och stipendier av pensions- eller understödskaraktär. Utskottet anser, att den förordade anslagshöjningen under detta anslag — särskilt om den ses tillsammans med den ökning av konstnärsstödet som Kungl. Maj:t föreslår under anslaget till konstnärsbelöningar — är väl avvägd. Utskottet tillstyrker därför att förevarande anslag uppräknas

med föreslaget belopp eller 480 000 kr. Utskottet har sålunda ansett sig böra avstyrka bifall till föreliggande motionsyrkanden om en höjning av stipendieanslaget, nämligen motionerna I: 163 och II: 197 om ytterligare stipendier till grupperna konstnärer inom måleri m. m. samt författare och översättare och motionen II: 442 om höjning av stipendiemedlen till gruppen konstnärer i övrigt.

I motionerna I: 398 och II: 478 begärs att av det samlade medelstillskott, eller 680 000 kr., som Kungl. Maj:t föreslår för nästa budgetår till konstnärsstipendier och konstnärsbelöningar, ytterligare 375 000 kr. skall anvisas under förevarande anslag genom överföring från anslaget till konstnärsbelöningar. Åtgärden motiveras av att en utökning av stipendieringen förbättrar konstnärernas villkor i betydligt högre grad än inrättandet av konstnärsbelöningar. Utskottet, som anser att en fortsatt utbyggnad bör ske av båda stödformerna, har inte funnit anledning till erinran mot den av Kungl. Maj:t gjorda inbördes avvägningen mellan de båda anslagsändamålen av det föreslagna medelstillskottet. De nämnda motionerna kan sålunda inte tillstyrkas av utskottet.

I motionen II: 442 har framförts erinringar mot departementschefens synpunkter i fråga om utdelning av stipendier till de dramatiska författarna. Enligt departementschefen bör denna författargrupp, som nu tillgodoses under gruppen konstnärer i övrigt, i fortsättningen tilldelas stipendier ur de medel som disponeras för författare och översättare. Utskottet har för sin del inte blivit övertygat om lämpligheten av en sådan överföring av de dramatiska författarna från en stipendiemyndighet till en annan och anser därför att frågan härom bör ytterligare övervägas. Vidare förutsätter utskottet, i anslutning till vad som nämns i motionen, att Kungl. Maj:t vid sina överväganden också beaktar de konsekvenser en sådan åtgärd kan bedömas få för fördelningen mellan berörda konstnärsgrupper av stipendiemedlen. Enligt utskottets mening bör emellertid de av departementschefen i propositionen framförda synpunkterna i denna fråga icke föranleda någon särskild åtgärd från riksdagens sida. Utskottet anser sig därför inte kunna biträda yrkandet i motionen II: 442 i denna del.

Utskottet har under denna anslagspunkt även behandlat motionerna I: 164 och II: 187, i vilka begärs att riksdagen hos Kungl. Maj:t skulle hemställa om en utredning syftande till att finna lämpliga former för dels en utbyggnad av stödet till högt kvalificerade skönlitterära översättare, dels åtgärder ägnade att främja översättning och utgivning av särskilt betydelsefulla skönlitterära verk. Enligt utskottets mening berör motionärerna en fråga av väsentlig betydelse. Utskottet anser sig dock inte böra biträda motionärernas förslag om skrivelse från riksdagens sida till Kungl. Maj:t med begäran om särskild utredning. Frågan faller, som även motionärerna framhåller, inom ramen för den fortsatta planeringen av kulturpolitiken och bör uppmärksammas i detta sammanhang. Utskottet vill i anslutning härtill erinra om att riksdagen senast förra året, med anledning av vissa av utskottet behandlade motionsförslag med begäran om utredning rörande kulturpolitikens mål och medel, inte ansett tiden ännu vara mogen för att begära en sådan utredning utan funnit det mest ändamåls-

enligt att avvakta de erfarenheter som de senare årens ökade kulturpolitiska aktivitet kan ge.

Utskottet, som i övrigt inte har något att erinra mot bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt, hemställer,

I. att motionen II: 442, i vad den avser frågan om till vilken konstnärsgrupp de dramatiska författarna bör hänföras, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 163 och II: 197, I: 398 och II: 478 samt II: 442, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Konstnärstipendier* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 474 000 kr.;

III. att motionerna I: 164 och II: 187 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

2:o) **Konstnärbelöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt B 2, s. 20—23) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Lundström* och *Sundin* (I: 163) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Hedlund* och *Ohlin* (II: 197), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, I. att reduktionsregeln för konstnärbelöningar ändras i enlighet med i motionerna angivna grunder samt II. att riksdagen å åttonde huvudtitelns driftbudget för budgetåret 1965/66 måtte anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kr. — en ökning i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 300 000 kr. — till Konstnärbelöningar;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Strandberg* (I: 398) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Oskarson* och *Fridolfsson* i Stockholm (II: 478), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta att till Konstnärbelöningar för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kr.;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Arvidson m. fl.* väckt motion (II: 442), vari hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen ville besluta att antaga den av Kungl. Maj:t föreslagna reduceringsregeln för konstnärbelöningar med den förändringen, att 75 % utbyts mot 50 %.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 197, I: 398 och II: 442.

Departementschefen finner, att de erfarenheter som kunnat vinnas efter den första utdelningen av de 25 konstnärbelöningar, som inrättades genom beslut

av 1964 års riksdag, bekräftar behovet av denna nya form av konstnärstöd. För nästa budgetår föreslår departementschefen att antalet belöningar utökas till 100. Med utgångspunkt från resultatet av den första utdelningen har departementschefen vidare funnit anledning att redan för nästa budgetår föreslå en viss ändring av belöningskonstruktionen. Ändringen avser regeln för reducering av belöningsbeloppet med hänsyn till belöningsinnehavarens inkomst. Enligt nuvarande bestämmelser reduceras konstnärbelöningens maximibelopp med belöningsinnehavarens hela inkomst i den mån denna överstiger det basbelopp, som systemet bygger på, nämligen basbeloppet jämlikt lagen om allmän försäkring. Denna regel bör enligt departementschefen ändras på sådant sätt att reduceringen sker med 75 % i stället för med 100 % av skillnaden mellan belöningsinnehavarens inkomst och ett basbelopp. För de belöningsinnehavare, som har en egen inkomst lägre än ett basbelopp föreslås att belöningen skall utgå med skillnaden mellan fem basbelopp och hela den egna inkomsten.

I den under anslagspunkten I redovisade skrivelsen till statsutskottet från *Fria litterära yrkesutövares centralorganisation (Flyco)* ansluter sig organisationen till de i motionerna I: 163 och II: 197 samt II: 442 ingående förslagen om att reduktion av konstnärbelöning bör ske med 50 % av belöningsinnehavarens egen inkomst.

Utskottet. I statsverkspropositionen föreslås en utökning av antalet belöningar från för närvarande 25 till 100. Vidare förordas en förändring av den regel som nu gäller för reducering av konstnärbelöning med hänsyn till belöningsinnehavarens egen inkomst av den innebörd, som redovisats i det föregående. I båda dessa hänseenden fann utskottet anledning att uttala sig vid behandlingen av förslaget till fjolårets riksdag om införandet av denna nya form av konstnärstöd.

Den nu förordade jämkningen av reduceringsregeln och framför allt ökningen av antalet belöningar torde enligt utskottet komma att medföra att effekten av den nya stödformen avsevärt förbättras. En del av den tveksamhet inför belöningsformen som utskottet förra året gav uttryck åt synes därmed ha blivit undanröjd. Med hänsyn härtill har utskottet ingenting att erinra mot bifall till Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet anser sig följaktligen inte kunna biträda förslagen i motionerna I: 163 och II: 197 samt II: 442 om förändringar av belöningskonstruktion, som samtliga går ut på en ytterligare förbättring av reduceringsregeln och som beträffande de två förstnämnda motionerna även innefattar förslag om höjning av belöningsmaximibelopp.

I motionerna I: 163 och II: 197 berörs även frågan om urvalet av belöningsinnehavare. Motionärerna ger uttryck för den uppfattningen, att det slutliga avgörandet av vilka som skall få konstnärbelöningar bör ligga hos Kungl. Maj:t men att Kungl. Maj:t vid detta avgörande i regel bör hålla sig inom de förslag som upprättats av de förslagsställande organen. Utskottet vill i denna

fråga erinra om sitt uttalande vid fjolårets behandling av förslaget om konstnärbelöningar, i vilket utskottet rekommenderade att Kungl. Maj:t söker uppnå största möjliga samarbete med konstnärorganisationerna när det gäller urvalet av kandidater till belöningarna.

Med hänvisning till vad som anförts under föregående anslagspunkt avstyrker utskottet bifall till förslaget i motionerna I: 398 och II: 478 om en överföring av medel från förevarande anslag till anslaget till konstnärstipendier för att därmed kunna öka resurserna för utdelning av arbetsstipendier och medge inrättandet av ett antal meritstipendier.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 163 och II: 197, i vad de avser ändrade grunder för bestämning av konstnärbelöning, icke må av riksdagen bifallas;

II. att motionen II: 442, i vad den avser grunder för bestämning av konstnärbelöning, icke må av riksdagen bifallas;

III. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 163 och II: 197 samt I: 398 och II: 478, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Konstnärbelöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kr.

3:o) **Statens konstråd.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 3, s. 23), vilket innebär en anslagshöjning med 6 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens konstråd* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 70 000 kr.

4:o) **Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader.** Kungl. Maj:t har (punkt B 4, s. 23 och 24) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 1 600 000 kr., vilket innebär en anslagshöjning med 400 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Lundström* och *Sundin* (I: 163) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Hedlund* och *Ohlin* (II: 197), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte I. å åttonde huvudtitelns driftbudget för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kr. — en ökning i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 400 000 kr. — till Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader samt II. i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad i motionerna anförts beträffande anslaget till konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Arvidson m. fl.* väckt motion (II: 442), vari hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen ville besluta att

höja anslaget till Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader med 400 000 kr. utöver det av Kungl. Maj:t föreslagna.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis framförda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 197 och II: 442.

Konstrådet framhåller, att rådet i samband med sina tidigare anslagsäskanden hemställt om återinförande av den s. k. procentregeln, som innebar att i anslagen till statliga byggnader skulle inräknas medel för konstnärlig utsmyckning, i regel ej understigande en procent av byggnadskostnaderna. Med hänsyn till statsmakternas beslut i anslutning till propositionen 1963:103, vilket innebar ett bibehållande av det nuvarande systemet, utgår konstrådet från att anslaget inte omedelbart utan etappvis skall höjas, så att det så småningom i stort sett skall motsvara en procent av byggnadskostnaderna. Konstrådet föreslår för nästa budgetår en höjning av anslaget med 600 000 kr. till 1 800 000 kr.

Utskottet. Med hänsyn till det ökade utsmyckningsbehovet i anslutning till den statliga byggnadsverksamheten har departementschefen för nästa budgetår förordat att medlen för ändamålet ökas i större omfattning än innevarande budgetår. Det av Kungl. Maj:t föreslagna anslaget av 1 600 000 kr. innebär en ökning med 400 000 kr.

Den föreslagna anslagsökningen är visserligen inte obetydlig och innebär också en större höjning än förra året. Med hänsyn till den utomordentliga betydelsen för miljöskapandet och för konstnärernas inkomst- och arbetsmöjligheter, som detta anslag har, är dock ökningstakten enligt utskottets mening ännu inte tillräckligt snabb. Utskottet vill erinra om de synpunkter som kom till uttryck vid 1962 års riksdagsbehandling av utsmyckningsanslaget och som gav anledning till en skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om förnyad prövning av frågan om återinförande av den s. k. enprocentregeln. Även om främst av budgettekniska skäl det nuvarande förfarandet med ett särskilt reservationsanslag på åttonde huvudtitelns driftbudget är att föredraga bör, som framhålles i motionerna I: 163 och II: 197, den sammanlagda medelsanvisningen till konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader uppgå till *minst* en procent av byggnadskostnaderna. Utskottet, som anser det angeläget att önskemålet om ökade statliga insatser på detta område snarast infrias, delar således motionärernas uppfattning att en av statsmakterna godtagen beräkningsnorm här vore värdefull. Vad utskottet sålunda anfört torde böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom. För att redan nu åstadkomma en bättre anpassning av anslaget till kostnaderna för den statliga byggnadsverksamheten än vad Kungl. Maj:ts förslag innebär, vill utskottet därjämte förorda, att anslaget för nästa år höjes i enlighet med förslagen i motionerna I: 163 och II: 197 samt II: 442 från 1 200 000 kr. till 2 000 000 kr.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom med bifall till motionerna I: 163 och II: 197 samt II: 442, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kr.;

II. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 163 och II: 197, i vad de avser åtgärder för ett återinförande av en procentregeln, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till kännna vad utskottet anfört rörande norm för beräkning av förevarande anslag.

5:o) **Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt B 5, s. 24—27) föreslagit riksdagen att till Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m. för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 2 040 000 kr., vilket innebär en höjning med 20 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Adolfsson* (I: 76) och den andra inom andra kammaren av herr *Hector m. fl.* (II: 104), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till 1966 års riksdag beträffande höjning av ersättningsbeloppen för utlåning av författares verk genom biblioteken samt om en översyn i samband därmed av bestämmelserna rörande utbetalandet av dessa ersättningar;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Kaijser* (I: 155) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Nordstrandh* och *Hedin* (II: 211), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till ändrade grunder för fördelningen av författarsättningen och insamlandet av statistik över bokutlåningen;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Lundström* och *Sundin* (I: 163) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Hedlund* och *Ohlin* (II: 197), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen å åttonde huvudtitelns driftbudget måtte anvisa ett förslagsanslag av 3 736 000 kr. — en ökning i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 1 696 000 kr. — till Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m. i enlighet med i motionerna föreslagna grunder;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Arvidson m. fl.* väckt motion (II: 442), vari hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen ville besluta att då det gäller Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m. höja anslaget med 1 720 000 kr. utöver det av Kungl. Maj:t

föreslagna, varvid de beräkningsgrunder som styrelsen för Sveriges författarfond föreslagit tillämpas.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 76, II: 211, II: 197 och II: 442.

I sina anslagsäskanden för nästa budgetår upprepar *styrelsen för Sveriges författarfond* sitt redan förra året framlagda förslag om en höjning av biblioteksersättningens grundbelopp från 5 till 8 öre för lån av rättsskyddat svenskt originalverk, från 1 till 4 öre för lån av översatt verk, från 20 till 32 öre för nyttjande av svenskt referensexemplar och från 4 till 16 öre för nyttjande av referensexemplar i översättning. Liksom förra året förordar styrelsen därjämte viss ändring i fördelningen av fondens medel mellan författarpenning och tillskott till den gemensamma s. k. fria delen av fonden, innebärande att författarpenning inte skall utgå för låneantal under 500 — mot för närvarande 400 — samt reduceras med 50 % för låneantal över 100 000 — för närvarande sker reduktion med 60 % för låneantal över 50 000. Det sammanlagda ökade medelsbehovet med anledning av förslaget beräknar styrelsen till 1 720 000 kr.

Departementschefen biträder inte förslagen om en höjning av biblioteksersättningens grundbelopp eller ändring av ersättningssystemet och hänvisar till de ökade möjligheter till konstnärstipendier och konstnärbelöningar som ligger i förslagen under dessa anslagspunkter. Den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen avser de medel som under anslaget står till förfogande för ersättning åt författare och översättare, vars verk utnyttjas för framställning av talböcker för blinda och andra svårt vanföra.

Fria litterära yrkesutövaras centralorganisation (Flyco) framhåller i sin under anslagspunkten 1 nämnda skrivelse till statsutskottet, att biblioteksersättningens karaktär av direkt ersättning och dess rättsliga anknytning gör att systemet bör ges företräde framför de indirekta formerna av konstnärstöd, främst stipendier och belöningar. Flyco ansluter sig till förslagen i motionerna I: 163 och II: 197 samt II: 442 om en höjning av biblioteksersättningens grundbelopp till 8 öre. Yrkandet om en höjning av översättarsättningen, som redan med nuvarande grunder för ersättningssystemet borde utgå med 2,5 öre i stället för med 1 öre, bör enligt Flyco särskilt uppmärksammas.

Utskottet. Med anledning av de motionsyrkanden som framförts om en höjning av anslagsposten till ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek vill utskottet hänvisa till den utökning av antalet konstnärstipendier och konstnärbelöningar som för nästa år föreslagits i statsverkspropositionen och godtagits av utskottet och som även avses komma författare och översättare till godo. Utskottet inser till fullo betydelsen av den verksamhet som bedrivs med hjälp av medel som tillförs författarfonden. Inte minst gäl-

ler detta, som också framhålles av departementschefen, den socialt inriktade delen av verksamheten, bl. a. pensioneringen av författarna och de övriga grupper, som i dessa avseenden är hänvisade till författarfonden. Utskottet delar departementschefens uppfattning att införandet av konstnärsbelöningarna och utvidgningen av konstnärsstipendiesystemet i viss mån kan sägas ha frigjort medel inom författarfonden för övrig stödverksamhet. Utskottet har därför inte funnit anledning att frånga Kungl. Maj:ts förslag om att bibliotekersättningen även för nästa år skall utgå enligt oförändrade grunder och avstyrker sålunda bifall till förslag om höjning av bibliotekersättningens grundbelopp i motionerna I: 163 och II: 197 samt II: 442. Utskottet förutsätter att Kungl. Maj:t vid sina överväganden i fråga om den fortsatta utbyggnaden av konstnärsstödet också uppmärksammar författarfondens möjligheter att fullgöra sina uppgifter. Med anledning härav har utskottet inte ansett sig böra biträda förslaget i motionerna I: 76 och II: 104 om en särskild riksdagsskrivelse med hemställan om förslag av Kungl. Maj:t till 1966 års riksdag om höjning av nu utgående ersättningsbelopp för biblioteksutlåningen.

I motionerna I: 76 och II: 104 samt I: 155 och II: 211 förordas särskilda riksdagsskrivelser med begäran att Kungl. Maj:t skall göra en översyn och föreslå ändring i olika hänseenden av nu gällande regler bl. a. för utbetalning och fördelning av författarpenningen, d. v. s. den ersättning som utgår direkt till författarna i proportion till utlåningen av deras verk. Beträffande de båda förstnämnda motionerna vill utskottet framhålla, att det finns anledning att starkt ifrågasätta lämpligheten av ett borttagande på det sätt motionärerna föreslår av bestämmelsen om att författare måste uppnå ett visst minimiantal lån för att vara berättigad till författarpenning. Det mycket omfattande merarbete och den splittring av författarfondens resurser som en sådan åtgärd skulle få till följd anser utskottet tala för att en begränsning i detta hänseende måste bibehållas. Utskottet kan inte heller instämma i motionärernas önskemål om att helt få bort den begränsning av författarpenningen som gäller för författare med höga utlåningssiffror. Då utskottet sålunda anser att det nuvarande systemet i princip är det lämpligaste vill utskottet avstyrka bifall till yrkandena i det nu berörda avseendet i motionerna I: 76 och II: 104.

Motioner med yrkande om utredning och förslag till ändrade grunder för fördelning av författarersättningen och insamlande av statistik över bokutlåningen, som framförts i motionerna I: 155 och II: 211, väcktes även vid förra årets riksdag. Utskottet framhöll då, att de frågor som motionärerna berörde enligt utskottets mening var av en sådan karaktär att de borde övervägas inom styrelsen för Sveriges författarfond. Utskottet förutsätter att så sker och att styrelsen för Kungl. Maj:t framlägger de förslag eller synpunkter vartill övervägandena kan leda. På grund av vad sålunda anförts saknas enligt utskottet anledning för riksdagen att till Kungl. Maj:t avlåta skrivelse i frågan.

Under återopandande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I:163 och II:197 samt II:442, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 2 040 000 kr.;

II. att motionerna I:76 och II:104, i vad de avser skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan om förslag till 1966 års riksdag om höjning av ersättningsbeloppen för biblioteksutlåningen, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att motionerna I:76 och II:104, i vad de avser översyn av bestämmelserna rörande utbetalandet av ersättning för biblioteksutlåningen, icke må av riksdagen bifallas;

IV. att motionerna I:155 och II:211 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

6:o) **Bidrag till Samfundet De nio.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 6, s. 27), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Samfundet De nio* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 10 000 kr.

7:o) **Statens biografbyrå: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 7, s. 27 och 28), vilket innebär en anslagshöjning med 24 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens biografbyrå, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . .	108 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	91 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	2 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	61 600
	Summa kr. 263 000

b) till *Statens biografbyrå: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 263 000 kr.

8:o) **Statens biografbyrå: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 8, s. 28), vilket innebär en anslagshöjning med 1 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens biografbyrå: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 27 000 kr.

9:o) **Bidrag till Barnfilmkommittén.** Kungl. Maj:t har (punkt B 9, s. 29) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 45 000 kr., innebärande en höjning av det för innevarande budgetår anvisade anslaget med 10 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Olsson* (I: 389) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Mattsson* och *Johansson* i Dockered (II: 471), i vilka hemställts att riksdagen vid sin behandling av Bidrag till Barnfilmkommittén under åttonde huvudtiteln för budgetåret 1965/66 måtte anvisa ett anslag av 55 000 kr.

Beträffande motiveringen för motionärernas yrkande får utskottet hänvisa till motionen I: 389.

Utskottet delar den uppfattning som kommer till uttryck både i departementschefens anförande och i motionerna I: 389 och II: 471 om det önskvärda i att Barnfilmkommittén får ökat stöd för sin upplysnings- och rådgivningsverksamhet. Någon höjning av bidraget utöver den som redan förordats av departementschefen anser sig utskottet emellertid inte kunna gå med på. Utskottet tillstyrker sålunda bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 389 och II 471, till *Bidrag till Barnfilmkommittén* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 45 000 kr.

10:o) **Teater- och orkesterrådet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 10, s. 29—31), vilket innebär en anslagshöjning med 85 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Teater- och orkesterrådet* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 215 000 kr.

11:o) **Bidrag till de kungl. teatrarna.** Kungl. Maj:t har (punkt B 11, s. 31—42) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 26 520 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Arvidson m. fl.* väckt motion (II: 442), vari hemställts, såvitt

nu är i fråga, att riksdagen ville besluta att hos Kungl. Maj:t hemställa om snabbutredning angående fritt tillträde för skolelever till skolteaterns föreställningar och om förslag i anledning härav till 1966 års riksdag.

Beträffande motiveringen för motionsyrkandet får utskottet hänvisa till motionen.

Förevarande anslag är nytt för innevarande budgetår. Av anslaget, som uppgår till 21 165 000 kr., har beräknats driftbidrag till Operan och Dramatiska teatern med 13 830 000 kr. respektive 6 835 000 kr. I engångsbidrag för reglering av driftunderskott vid de båda teatrarna har därjämte beräknats ett belopp av 500 000 kr.

Departementschefen beräknar, att det statliga bidraget till Operan för nästa budgetår bör höjas med 3 870 000 kr. till 17 700 000 kr. och bidraget till Dramatiska teatern med 1 985 000 kr. till 8 820 000 kr. De automatiska utgiftsstegringarna beräknas för de båda teatrarna tillsammans uppgå till i runt tal 4 900 000 kr. Den av Kungl. Maj:t i övrigt föreslagna anslagshöjningen medger enligt departementschefen för Operans del vissa personalökningar bl. a. i hovkapellet, samt ökade resurser för materiel, gästspel m. m. till en kostnad av 600 000 kr., varav dock 200 000 kr. kan täckas genom en beräknad höjning av recettmedlen. Bortsett från kostnader av automatisk karaktär räknar departementschefen även för Dramatiska teatern med en utgiftsökning av 600 000 kr., varav 50 000 kr. förutses kunna täckas genom ökade recettmedel. Det ökade bidraget bör enligt departementschefen medge bl. a. en utvidgad skolteaterverksamhet. Teaterns förslag om en höjning av statsbidraget för att kunna erbjuda skolföreställningar på sådana ekonomiska villkor att biljettpriiser i egentlig mening inte uttages, berör enligt departementschefen problem som har alltför stor räckvidd för att nu kunna lösas.

Utskottet vill fästa uppmärksamhet på den betydande förstärkning av resurserna för teaterverksamheten i landet, som för nästa budgetår föreslås av Kungl. Maj:t både under förevarande anslag och under de två därpå följande. Särskilt tillfredsställande anser utskottet det vara att de ökade statliga bidragen till stor del inriktas på skolteaterverksamhet och att de båda kungl. teatrarna får möjlighet att vidga sin verksamhet i landsorten.

Utskottet har i detta sammanhang även övervägt det i motionen II:442 väckta förslaget om en snabbutredning angående fritt tillträde för skolelever till skolteaterns föreställningar. Enligt vad utskottet erfarit pågår redan genom teater- och orkesterrådets försorg med utgångspunkt från det förut nämnda förslaget av Dramatiska teatern vissa undersökningar beträffande de ekonomiska konsekvenserna av en sådan åtgärd. Givetvis vore det enligt utskottets uppfattning av stort värde om verksamheten inte bara vid teaterväsendets utan också konsertväsendets institutioner kunde på ett annat sätt än nu sker

nyttiggöras i skolundervisningen. Detta kan dock knappast åstadkommas enbart genom att ge skoleleverna fritt tillträde till teaterföreställningar och konserter. Utskottet fäster vikt vid att de redan påbörjade undersökningarna fullföljs men vill samtidigt framhålla, att det inte torde vara lämpligt att kräva ett snabbt ställningstagande. De stora kostnader som ett genomförande av förslaget i motionen II: 442 otvivelaktigt kommer att föra med sig förutsätter enligt utskottets mening att hela frågokomplexet blir grundligt penetrerat. Utskottet vill därför inte förorda att motionen i fråga föranleder någon riksdagens åtgärd.

Utskottet, som tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande anslagspunkt, hemställer,

I. att riksdagen må till *Bidrag till de kungl. teatrarna* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 26 520 000 kr.;

II. att motionen II: 442, i vad den avser hemställan hos Kungl. Maj:t om snabbutredning angående fritt tillträde för skolelever till skolteaterns föreställningar och om förslag i anledning härav till 1966 års riksdag, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

12:o) **Bidrag till vissa turnétestrar.** Kungl. Maj:t har (punkt B 12, s. 42—46) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 10 852 000 kr.

Förevarande anslag är nytt för innevarande budgetår. Av anslaget, som uppgår till 8 000 000 kr., har beräknats driftbidrag till Riksteatern med 4 580 000 kr. och till Svenska teatern med 3 420 000 kr.

Departementschefen räknar för nästa budgetår med en höjning av bidraget till Riksteatern med 1 360 000 kr. till 5 940 000 kr. Härav beräknas i runt tal 720 000 kr. för kostnadsökningar av automatisk natur. Den utgiftsökning i övrigt som departementschefen biträtt uppgår till 735 000 kr., varav sammanlagt 95 000 kr. beräknas kunna bestridas genom teaterns eget inkomstillskott. Bidragsökningen medger bl. a. ett ökat antal skolteaterföreställningar. Vidare kan den årsengagerade ensemblen utökas. Medel beräknas kunna ställas till förfogande för kostnader som sammanhänger med att Riksteatern förlägger viss del av sitt förberedelse- och repetitionsarbete till teatern i Örebro. Särskilt bidrag av 200 000 kr. beräknas för att inom Riksteaterns organisation genomföra de av Dramatiska teatern under nästa spelår planerade turnéföreställningarna i landsorten.

Departementschefen förordar vidare att bidraget till Svenska teatern uppräknas med 1 492 000 kr. till 4 912 000 kr., varav huvuddelen eller i runt tal 1 225 000 kr. utgör automatiska kostnadsökningar.

Utskottet, som under närmast föregående anslagspunkt fäst uppmärksamhet på den betydande förstärkning av resurserna för teaterverksamheten i landet,

som Kungl. Maj:t föreslår för nästa budgetår, tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande anslagpunkt och hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa turnéteatrar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 10 852 000 kr.

13:o) **Bidrag till stadsteatrar och därmed likställda teatrar.** Kungl. Maj:t har (punkt B 13, s. 46—51) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 12 575 000 kr.

Nya grunder för stödet åt stadsteatrar och därmed likställda teatrar genomfördes genom beslut av 1964 års riksdag. Det statliga bidraget utgår i form av ett grundbidrag, motsvarande 55 % av teatrarnas totala kostnader spelåret 1963/64 för löner, arbetsgivaravgifter enligt lagen om allmän försäkring samt avgifter för yrkesskade- och grupplivförsäkring. Efter spelåret 1963/64 skall för varje budgetår tilläggsbidrag utgå med belopp motsvarande dels 55 % av en beräknad löneökning, som skall motsvara inträffade förändringar i stats-tjänstemännens löner för tiden fr. o. m. den 1 juli 1964, dels 55 % av ökningen av de bidragsberättigade sociala avgifterna.

Med anledning av riksdagens beslut har Kungl. Maj:t den 29 juni 1964 meddelat bestämmelser angående det statliga stödet åt stadsteatrar och därmed likställda teatrar och i samband därmed förordnat att fr. o. m. innevarande budgetår följande teaterföretag skall vara berättigade till statsunderstöd enligt de nya grunderna, nämligen Aktiebolaget Göteborgs lyriska teater, Borås stadsteater, Aktiebolaget Göteborgs teater, Föreningen Hälsingborgs stadsteater u. p. a., Föreningen Malmö stadsteater u. p. a., Stadsteatern Norrköping-Linköping, kretsteater för Östergötland, förening u. p. a., Stockholms stadsteater aktiebolag samt Aktiebolaget Upsala stadsteater.

Departementschefen ansluter sig i statsverkspropositionen till de förslag som framlagts av teater- och orkesterrådet beträffande personalkostnaderna vid Borås stadsteater, ökade driftkostnader för Malmö stadsteater för verksamheten vid teaterns tredje scen samt frågan om upprättande av en länsteater med fast ensemble i Norrbotten. Bidragsunderlaget för Malmö stadsteater beräknas öka fr. o. m. den 1 januari 1966. Av den av Kungl. Maj:t för nästa budgetår föreslagna anslagshöjningen, 1 755 000 kr., avser 225 000 kr. ökat statsbidrag till Malmö stadsteater och återstoden, 1 530 000 kr., automatisk kostnadsökning med hänsyn till den beräknade medelförbrukningen under innevarande budgetår.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt. Det nya bidragssystemet, som endast varit i kraft sedan 1 juli 1964, har inte medgett en redovisning i årets statsverksproposition av anslagets fördelning på de olika bidragsberättigade teatrarna. Utskottet förutsätter emellertid att i fortsättningen en sådan redovisning kan göras av varje teaters bidrag.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet, att riksdagen må till *Bidrag till stadsteatrar och därmed likställda teatrar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 12 575 000 kr.

14:o) **Bidrag till särskilda kulturella ändamål.** Kungl. Maj:t har (punkt B 14, s. 51—54) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till särskilda kulturella ändamål* anvisa ett reservationsanslag av 11 300 000 kr., vilket innebär en höjning med 2 450 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Lundström* och *Sundin* (I:163) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Hedlund* och *Ohlin* (II:197), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om förslag till nästa års riksdag om ökat stöd till landsortens musikliv;

dels en inom andra kammaren av herr *Ståhl* väckt motion (II:217), vari hemställts att riksdagen måtte besluta, att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag till statliga åtgärder snarast möjligt för stöd åt fria idé- och kulturtidskrifter i vårt land, varigenom ekonomisk lättnad skulle beredas jämväl de grupper av yngre författare, som icke kan komma i åtnjutande av statligt stöd i nu utgående former;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Kellgren* och fröken *Sandell* väckt motion (II:461), vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t förordar en utredning av danskonstens nuvarande läge, behov och utvecklingsmöjligheter och därvid beaktar behovet av lämpliga åtgärder för det koreografiska institutets förstärkning och effektivisering.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 197, II: 217 och II: 461.

Departementschefen redovisar på s. 52 i statsverkspropositionen fördelningen av de för innevarande budgetår tillgängliga medlen till bidrag till särskilda kulturella ändamål inom fyra huvudsakliga ändamålsområden, nämligen Teater och film, Musik och balett, Konst och foto samt Diverse. Vidare nämner departementschefen några av de bidragsändamål, som under nästa budgetår anses böra få ett betydligt förbättrat statligt stöd.

Utskottet finner det vara angeläget att öka de resurser som under förevarande anslag står till Kungl. Maj:ts förfogande för bidragsgivning till en rad betydelsefulla verksamheter på det kulturella området och tillstyrker sålunda bifall till den av Kungl. Maj:t föreslagna anslagshöjningen.

I de motioner, som utskottet behandlat i detta sammanhang, har begärts att riksdagen skall hos Kungl. Maj:t anhålla om sådana utredningar och förslag

som syftar till att förstärka det statliga stödet till vissa speciella ändamål för vilka detta anslag används.

Enligt motionerna I: 163 och II: 197 är en upprustning av den del av landsortens musikliv, som gäller symfoniorkesterverksamheten utanför Stockholm, ett angeläget önskemål. Utskottet vill hänvisa till vad departementschefen anför i statsverkspropositionen angående det ökade bidragsbehovet på musikområdet. När det gäller orkesterverksamheten nämner departementschefen bl. a. ett betänkande med förslag till åtgärder för att främja orkesterkonsertverksamheten i landet. Betänkandet jämte det material som framkommit vid remissbehandlingen har enligt departementschefen överlämnats till teater- och orkesterrådet för att tagas i beaktande vid prövningen av uppkommande frågor på orkesterväsendets område. Utskottet utgår ifrån att teater- och orkesterrådet vid denna prövning fäster särskilt avseende vid åtgärder att förbättra förhållandena för de mindre landsortsorkestrarna, inte minst i vad gäller orkestrarnas numerär. Då utskottet sålunda finner att den fråga som aktualiseras i motionerna I: 163 och II: 197 redan är föremål för uppmärksamhet bör motionerna enligt utskottets mening inte föranleda någon särskild åtgärd från riksdagens sida.

I motionen II: 217 uppmärksammas behovet av ökat statligt stöd åt fria idé- och kulturtidskrifter. Utskottet hyser sympati för de av motionären framförda synpunkterna på de fria tidskrifternas betydelse för kulturdebatten. Denna inställning torde också legat till grund för den ökning av den statliga bidragsgivningen på området, som ägt rum under de senaste åren. En höjning av förevarande anslag i enlighet med förslaget bör ge ökat utrymme även för den ytterligare förbättring av tidskriftsstödet som kan bli aktuell. Utskottet har därför inte funnit anledning förorda bifall till yrkandet i motionen II: 217 om att riksdagen skall hos Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag i denna fråga.

Slutligen har i detta sammanhang behandlats motionen II: 461 angående danskonstens läge, behov och utvecklingsmöjligheter. Utskottet anser i likhet med motionärerna att det finns anledning att uppmärksamt följa utvecklingen på detta område, inte minst med tanke på det snabbt ökade intresse som balettundervisning för barn tilldrar sig. Motionärerna har också med full rätt pekat på behovet av att i första hand förbättra utbildningsförhållandena. Utskottet anser det tillfredsställande att statliga medel ställts till förfogande för att få till stånd den utbildningsverksamhet som nu bedrivs inom Koreografiska institutet. Verksamheten, som startats på försök, bör emellertid enligt utskottets mening få utvecklas och ge alla de erfarenheter som krävs för att kunna bedöma resultatet innan någon utredning igångsättes. Då den av motionärerna berörda verksamheten redan uppmärksamats genom att försöksutbildning pågår finner utskottet inte skäl föreligga för någon riksdagens åtgärd i anledning av motionsförslaget.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må till *Bidrag till särskilda kulturella ändamål* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 11 300 000 kr.;

II. att motionerna I: 163 och II: 197, i vad de avser skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om förslag till 1966 års riksdag om ökat stöd till landsortens musikliv, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att motionen II: 217 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

IV. att motionen II: 461 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Arkiv, bibliotek, museer m. m.

15:o) **Riksarkivet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 15, s. 55 och 56), vilket innebär en anslagshöjning med 162 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för riksarkivet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	557 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	2 100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	623 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	664 600
	<hr/>
	Summa kr. 1 847 000

b) till *Riksarkivet: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 847 000 kr.

16:o) **Riksarkivet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 16, s. 56 och 57), vilket innebär en anslagshöjning med 105 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksarkivet: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 222 000 kr.

17:o) **Riksarkivet: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten samt utgivande av källskrifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 17, s. 57 och 58), vilket innebär dels sammanförande av de för innevarande budgetår på riksstaten uppförda två reservationsanslagen Riksarkivet: Inköp av arkivalier och

tryckta arbeten samt Riksarkivet: Fortsatt utgivande av sådana handlingar, som är av vikt för fäderneslandets historia till ett nytt reservationsanslag under förutnämnda anslagsrubrik, dels en anslagshöjning med 8 000 kr. i jämförelse med den sammanlagda medelsanvisningen under nämnda två anslag för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksarkivet: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten samt utgivande av källskrifter* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 19 000 kr.

18:o) **Landsarkiven: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 18, s. 58 och 59), vilket innebär en anslagshöjning med 225 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för landsarkiven i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för landsarkiven, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	424 700
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	709 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	594 300
	Summa kr. 1 728 000

c) till *Landsarkiven: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 728 000 kr.

19:o) **Landsarkiven: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 19, s. 59 och 60), vilket innebär en anslagshöjning med 16 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsarkiven: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 213 000 kr.

20:o) **Landsarkiven: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, konservering av arkivalier och bokbindning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 20, s. 60), vilket innebär dels sammanförande av de för innevarande budgetår på riksstaten uppförda två reservationsanslagen Landsarkiven: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten samt Landsarkiven: Bokbindning och konservering av arkivalier till ett nytt reservationsanslag under förutnämnda anslagsrubrik, dels en anslagshöjning med 4 000 kr. i jämförelse med den sammanlagda medelsanvisningen under nämnda två anslag för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsarkiven: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, konservering av arkivalier och bokbindning* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 27 000 kr.

21:o) **Ortnamnskommissionen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 21, s. 61 och 62), vilket innebär en anslagshöjning med 35 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för ortnamnskommissionen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	7 000
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	200 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	106 000
	Summa kr. 313 000

b) till *Ortnamnskommissionen: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 313 000 kr.

22:o) **Ortnamnskommissionen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 22, s. 62), vilket innebär en anslagshöjning med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ortnamnskommissionen: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 35 000 kr.

23:o) **Ortnamnskommissionen: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 23, s. 62 och 63), vilket innebär en anslagshöjning med 4 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ortnamnskommissionen: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 57 000 kr.

24:o) **Landsmålsarkiven: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 24, s. 63 och 64), vilket innebär en anslagshöjning med 62 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för landsmålsarkiven, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 380
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	401 520
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	204 000
	Summa kr. 607 000

b) till *Landsmålsarkiven: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 607 000 kr.

25:o) **Landsmålsarkiven: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 25, s. 65), vilket innebär en anslagshöjning med 6 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsmålsarkiven: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 34 000 kr.

26:o) **Landsmålsarkiven: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 26, s. 65 och 66), vilket innebär en anslagshöjning med 8 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsmålsarkiven: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

27:o) **Kungl. biblioteket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt B 27, s. 66—83) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för kungl. biblioteket, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för kungl. biblioteket, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66, dels ock till Kungl. biblioteket: Avlöningar för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 2 822 000 kr., innebärande en anslagshöjning med 374 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Boman m. fl.* (I: 372) och den andra inom andra kammaren av fru *Gärde Widemar m. fl.* (II: 455), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att under ecklesiastikdepartementets huvudtitel till Kungl. biblioteket: Avlöningar för budgetåret 1965/66 anvisa 1. ytterligare 7 000 kr. för inrättande av föreslagen klassifikationsnämnd, 2. erforderliga medel för inrättande av en tjänst som biblioteksråd i lönegrad Bo 1, 3. erforderliga medel för inrättande av personlig tjänst i lönegrad Ae 21 för konservator Sven Wiklander, samt 4. erforderliga medel för placering av befattning-

en som föreståndare för den föreslagna institutionstjänsten i lönegrad Ag 27 i stället för av departementschefen förordad lönegradsplacering, Ag 23.

Beträffande motiveringarna för de av motionärerna gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionen II: 455.

Departementschefen behandlar under denna punkt även vissa frågor som rör de vetenskapliga biblioteksförhållandena i allmänhet samt biblioteksproblemen vid Stockholms universitet.

De vetenskapliga bibliotekens uppgifter som centrala organ för förmedling av vetenskaplig information ställer enligt departementschefen allt större krav på bibliotekens funktionsduglighet. Departementschefen förordar vissa åtgärder för att få till stånd specialisering och rationalisering av biblioteksverksamheten. Därjämte föreslås ett fastare organiserat samråd mellan de vetenskapliga biblioteken i form av ett chefsråd. Möjligheterna att utveckla verksamheten med maskinell dokumentation berörs. Vidare sammanfattar departementschefen de förslag som framförs under olika punkter i statsverkspropositionen om förstärkning av de vetenskapliga bibliotekens resurser både i fråga om personal och utrustning.

Biblioteksproblemen vid Stockholms universitet anser departementschefen bör lösas genom en integration mellan kungl. biblioteket och universitetets biblioteksenheter i huvudsaklig överensstämmelse med ett av riksbibliotekarien framlagt förslag. För nästa budgetår föreslås upprättande av en institutionstjänst vid kungl. biblioteket med uppgift att svara för den samverkan som erfordras mellan detta bibliotek och universitetets skilda biblioteksenheter samt dessa enheter inbördes. Därjämte redogör departementschefen för de förstärkningar som för nästa budgetår bör komma till stånd både i personellt och materiellt hänseende vid universitetets humanistiska, slaviska och juridiska bibliotek. Departementschefen finner slutligen att en rad frågor som sammanhänger med biblioteksverksamhetens organisation kräver närmare precisering och utredning och att det bör uppdragas åt universitetskanslersämbetet och riksbibliotekarien att inkomma med förslag i dessa hänseenden.

Utskottet. I årets statsverksproposition har departementschefen under förevärande anslag redovisat vissa riktlinjer för det fortsatta arbetet med att utbygga de vetenskapliga biblioteken till att motsvara forskningens krav. Till det vetenskapliga biblioteksväsendet som helhet föreslås för nästa budgetår mer betydande förstärkningar i fråga om såväl personal som utrustning än som förekommit de senaste åren. Utskottet betraktar förslagen som ytterst välkomna och anser sig böra ge uttryck för en förhoppning att detta är en början till en högst angelägen upprustning av dessa institutioner, som måste betraktas som viktiga servicebaser för den vetenskapliga forskningen och den akademiska undervisningen. Inte minst intresseväckande är enligt utskottets mening de synpunkter departe-

mentschefen anlägger på bibliotekens möjligheter att genom specialisering — d. v. s. en intressefördelning mellan biblioteken i fråga om litteraturanskaffning — och genom rationalisering av biblioteksarbetet förbättra sin forskarservice. Utskottet fäster också stort avseende vid det arbete som bedrivs på dokumentationsområdet och anser det värdefullt att försöksverksamheten på detta område intensifieras och utvidgas till att även gälla utbildningsverksamhet.

I fråga om biblioteksförhållandena vid Stockholms universitet är utskottet övertygat om att den lösning som departementschefen förordar, d. v. s. ett vidgat samarbete mellan kungl. biblioteket och universitetets biblioteksorganisation, är den mest ändamålsenliga. Utskottet har ingenting att invända mot vad departementschefen i detta sammanhang anfört och förordat. De förslag som i övrigt framförs under förevarande punkt tillstyrkes också av utskottet. Med hänvisning till vad utskottet inledningsvis anfört rörande den fortsatta upprustningen av de vetenskapliga bibliotekens samlade resurser kan utskottet inte tillstyrka bifall till förslagen i motionerna I: 372 och II: 455 om en ytterligare förstärkning för nästa budgetår av kungl. biblioteket. Beträffande den i motionerna föreslagna samarbetsnämnden mellan de i centralkatalogiseringen delaktiga biblioteken vill utskottet hänvisa till att medel beräknats under anslaget Extra utgifter vid universitet och högskolor för att få till stånd ett organiserat samarbete mellan de vetenskapliga biblioteken.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 372 och II: 455,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för kungl. biblioteket i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlömningsstat för kungl. biblioteket, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	556 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	1 277 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	986 900
Summa kr. 2 822 000	

c) till *Kungl. biblioteket*: *Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 2 822 000 kr.

28:o) **Kungl. biblioteket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 28, s. 84), vilket innebär en auslagshöjning med 208 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kungl. biblioteket: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 743 000 kr.

29:o) **Kungl. biblioteket: Bokinköp och bokbindning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 29, s. 84 och 85), vilket innebär en anslagshöjning med 105 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kungl. biblioteket: Bokinköp och bokbindning* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 808 000 kr.

30:o) **Statens psykologisk-pedagogiska bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 30, s. 85—87), vilket innebär en anslagshöjning med 52 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande stat för statens psykologisk-pedagogiska bibliotek, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

Stat

Avlöningar

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal	100 700
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	57 000
	157 700

Omkostnader

1. Sjukvård, <i>förslagsvis</i>	100
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	500
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	17 700
	18 300

Summa kr. 176 000

b) till *Statens psykologisk-pedagogiska bibliotek* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 176 000 kr.

31:o) **Bokinköp och bokbindning vid statens psykologisk-pedagogiska bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 31, s. 87 och 88), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bokinköp och bokbindning vid statens psykologisk-pedagogiska bibliotek* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 60 000 kr.

32:o) **Stifts- och landsbiblioteken: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 32, s. 88 och 89), vilket innebär en anslagshöjning med 84 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för stifts- och landsbiblioteken, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . .	158 200
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	189 800
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	200 000
	Summa kr. 548 000

b) till *Stifts- och landsbiblioteken: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 548 000 kr.

33:o) Stifts- och landsbiblioteken: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 33, s. 89), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stifts- och landsbiblioteken: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kr.

34:o) Stifts- och landsbiblioteken: Bokinköp och bokbindning m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 34, s. 90 och 91), vilket innebär en anslagshöjning med 15 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stifts- och landsbiblioteken: Bokinköp och bokbindning m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 123 000 kr.

35:o) Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Avlöningar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 35, s. 91—94), vilket innebär en anslagshöjning med 427 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för de under Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien lydande riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m. i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för de under Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien lydande riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	974 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	1 071 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 165 300
	Summa kr. 3 212 000

c) till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 3 212 000 kr.

36:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 36, s. 95), vilket innebär en anslagshöjning med 76 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 573 000 kr.

37:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Inredning och utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 37, s. 96) vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Inredning och utrustning* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kr.

38:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Bidrag till avlöningar inom landsantikvarieorganisationen.** Kungl. Maj:t har (punkt B 38, s. 96 och 97) föreslagit riksdagen att till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Bidrag till avlöningar inom landsantikvarieorganisationen* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 460 000 kr., innebärande en anslagshöjning med 160 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Svanström m. fl.* (I: 401) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Hamrin* i Kalmar och *Börjesson* i Glömminge (II: 456), i vilka hemställts att riksdagen skall besluta företa

en sådan utökning av anslaget till landsantikvarieorganisationen att en biträdande landsantikvarie kan anställas i Kalmar län.

Beträffande motiveringen för det motionsvis gjorda yrkandet får utskottet hänvisa till motionen I: 401.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt.

Vid utskottsbehandlingen i föl av förevarande anslag avstyrktes bifall till samma förslag, som nu väckts i motionerna I: 401 och II: 456, dvs. statsbidrag till en biträdande landsantikvarie i Kalmar län. Utskottet har inte heller i år ansett sig kunna biträda förslaget.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 401 och II: 456, till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Bidrag till avlöningar inom landsantikvarieorganisationen* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 460 000 kr.

39:o) Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Statens historiska museum m. m.: Underhåll och ökande av samlingarna. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 39, s. 97 och 98), vilket innebär en anslagshöjning med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Statens historiska museum m. m.: Underhåll och ökande av samlingarna* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 75 000 kr.

40:o) Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken. Kungl. Maj:t har (punkt B 40, s. 98 och 99) föreslagit riksdagen att till detta ändamål anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kr., vilket innebär en anslagshöjning med 75 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lidgard* och fröken *Stenberg* (I: 160) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Oskarson* och *Magnusson* i Tumhult (II: 215), i vilka hemställts att det till Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken ifrågasatta reservationsanslaget av 400 000 kr. måtte uppräknas med 100 000 kr. att användas till ersättning åt ägare av byggnadsminnen;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Elofsson m. fl.* (I: 272) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Nilsson*

i Bästekille och Nilsson i Kristianstad (II: 335), i vilka hemställts att riksdagen i samband med behandlingen av anslaget till Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien för vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken måtte uttala att anslaget uppföres med (325 000 + 155 000 =) 480 000 kr., och att riksantikvarieämbetet av detta anslag anvisar 100 000 kr. till restaureringen av Vä kyrka;

dels en inom andra kammaren av herr Hamrin i Kalmar m. fl. väckt motion (II: 77), vari hemställts att riksdagen måtte besluta att till Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 525 000 kr.;

dels en inom andra kammaren av herr Franzén i Träkumla väckt motion (II: 326), vari hemställts att riksdagen måtte bevilja Tofta församling inom Visby stift ett engångsanslag på 30 000 kr. för församlingskyrkans restaurering;

dels ock en inom andra kammaren av herrar Gustafsson i Stenkyrka och Franzén i Träkumla väckt motion (II: 452), vari hemställts att riksdagen vid sin behandling av Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken måtte bevilja ett reservationsanslag av 880 000 kr.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 160, I: 272, II: 77, II: 326 och II: 452.

Akademien har föreslagit, att anslaget höjes till 880 000 kr. I den begärda ökningen ingår bl. a. 100 000 kr. för restaureringsarbeten i Vä kyrka samt 100 000 kr. för ersättning åt ägare av sådan byggnad, som av riksantikvarieämbetet förklarats som byggnadsminne.

Utskottet. Samtidigt som utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag att till detta ändamål anvisa 400 000 kr. vill utskottet framhålla, att det är ytterst önskvärt att statliga medel ställs till förfogande för fornminnes- och byggnadsminnesvård i en omfattning som medger ökad aktivitet. Även om andra medel står till buds för sådan verksamhet är de ändamål som skall stödjas genom detta anslag många och angelägna. Detta kommer bl. a. till synes i ett flertal motioner med förslag om en ytterligare höjning av anslaget. Bedömningen av vilka uppgifter inom fornminnes- och byggnadsminnesvården som bör prioriteras bör enligt utskottets mening ankomma på vederbörande myndighet. Utskottet vill emellertid uttrycka en förhoppning att önskemålen om ökning av de samlade resurserna på detta område uppmärksammas i kommande budgetprövningar.

Under återopande av vad sålunda anförts avstyrker utskottet bifall till de motioner som väckts i anslutning till förevarande anslagspunkt, nämligen motionerna I: 160 och II: 215 om en höjning av anslaget till 500 000 kr., varav 100 000 kr. skulle användas till ersättning åt ägare av byggnadsminnen, motionerna I: 272 och II: 335 om en höjning av anslaget till 480 000 kr., varav 100 000 kr.

skulle utgå till restaureringen av Vä kyrka, samt motionerna II: 77 och II: 452 om höjning av anslaget till 525 000 kr. respektive 880 000 kr. Utskottet har heller inte ansett sig kunna biträda förslaget i motionen II: 326 om ett engångsanslag av 30 000 kr. till Tofta församling inom Visby stift för restaurering av församlingskyrkan.

Utskottet hemställer,

I. att motionen II: 326 icke må av riksdagen bifallas;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 160 och II: 215, I: 272 och II: 335, II: 77 och II: 452, till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Vård och underhåll av fornlämnningar och byggnadsminnesmärken* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kr.

41:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Fornminnesinventering.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 41, s. 99 och 100), vilket innebär en anslagshöjning med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Fornminnesinventering* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 246 000 kr.

42:o) **Nationalmuseet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt B 42, s. 100—104) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för nationalmuseet, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för nationalmuseet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66, dels ock till Nationalmuseet: Avlöningar för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 2 209 000 kr., innebärande en anslagshöjning med 353 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Källqvist* och fru *Hamrin-Thorell* (I: 381) samt den andra inom andra kammaren av fru *Gärde Widemar* (II: 454), i vilka hemställts att riksdagen måtte under ecklesiastikdepartementets huvudtitel till Nationalmuseet: Avlöningar anvisa erforderliga medel för inrättande av en personlig tjänst såsom förste intendent i Ae 27 för intendenten C. V. Derkert-Rosenberg.

Beträffande motiveringen för det motionsvis gjorda yrkandet får utskottet hänvisa till motionen II: 454.

Departementschefen har med anledning av museichefens förslag om inrättande av en personlig tjänst som förste intendent i Ae 27 för intendenten i Ae 23 Carlo

Derkert-Rosenberg föreslagit att för denne inrättas en personlig tjänst i lönegrad Ae 25.

Utskottet. Beträffande den i statsverkspropositionen föreslagna personliga intendentstjänsten för Carlo Derkert-Rosenberg har utskottet inte ansett sig kunna frångå den av departementschefen förordade lönegradsplaceringen. Utskottet kan således inte tillstyrka förslaget i motionerna I: 381 och II: 454 om högre lönegradsplacering för tjänsten i fråga.

Utskottet, som inte heller i övrigt har något att invända mot bifall till Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt, hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 381 och II: 454,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för nationalmuseet i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för nationalmuseet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	497 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	8 340
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	913 860
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	789 200
	Summa kr. 2 209 000

c) till *Nationalmuseet*: Avlöningar för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 2 209 000 kr.

43:o) Nationalmuseet: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 43, s. 105 och 106), vilket innebär en anslagshöjning med 69 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nationalmuseet*: *Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 404 000 kr.

44:o) Nationalmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 44, s. 106—108), vilket innebär en anslagshöjning med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nationalmuseet*: *Underhåll och ökande av samlingarna m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 600 000 kr.

45:o) Nationalmuseet: Pedagogisk verksamhet m. m. Kungl. Maj:t har (punkt B 45, s. 108—111) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 315 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Blomquist* (I: 148) och den andra inom andra kammaren av fröken *Ljungberg* (II: 204), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att anslagen till utställningar av svensk konst i utlandet och biennalkommitténs verksamhet måtte sammanföras till ett reservationsanslag benämnt **Utställningar av svensk konst i utlandet** samt att ifrågavarande anslag måtte placeras i anslutning till d) **Internationellt-kulturellt samarbete i statsverkspropositionen** bil. 10;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Källqvist* (I: 380) samt den andra inom andra kammaren av herr *Kellgren* och fru *Renström-Ingenäs* (II: 462), i vilka hemställts att 1. riksdagen till utställningar av svensk konst i utlandet för budgetåret 1965/66 anvisar ett reservationsanslag av (150 000 + 35 000 =) 185 000 kr. samt 2. anslaget liksom hittills ställes till Svenska institutets förfogande.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 204 och II: 462.

Departementschefen anser, att utställningsverksamheten av nutida svensk konst i utlandet, som för närvarande handhas av två olika organ, nämligen en särskild kommitté inom Svenska institutets utställningsnämnd och biennalkommittén, i fortsättningen bör handhas av ett organ. Av anslagstekniska skäl finner departementschefen att medlen för detta organs verksamhet, vars sammansättning och uppgifter bör beslutas av Kungl. Maj:t, tills vidare bör beräknas under detta anslag.

Av den av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsökningen eller 245 000 kr. beräknas 185 000 kr. för utställningsverksamheten i utlandet och 60 000 kr. för nationalmuseets egen pedagogiska verksamhet.

I remissyttranden med anledning av motionerna I: 380 och II: 462 har *nationalmuseet*, *Svenska institutet*, *Riksförbundet för bildande konst* och *Konstnärernas riksorganisation* (KRO) samt *Grafiska sällskapet* uttalat sig om förslaget beträffande utställningsverksamheten i utlandet. Både nationalmuseet och Svenska institutet betonar att **samarbetet mellan de båda institutionerna måste förbli intimt** var än administrationen av verksamheten förläggs. Fördelarna med en anknytning till museet ligger däri att denna institution förfogar över **konstexperts med omfattande utlandskontakter och utställningstekniker**. Institutet anser rent principiellt att **anslag som avser att främja kännedomen utomlands om vissa företeelser inom vårt kulturliv och sålunda är fixerade till ett speciellt ämnes-**

område inte bör administreras av ett upplysningsorgan utan av kulturinstitutioner som inom landet svarar för verksamheten på området.

Riksförbundet för bildande konst och KRO instämmer i motionärernas synpunkter på att tendenserna till för stark centralisering av konstlivet till nationalmuseet bör motverkas. Den föreslagna förändringen anses dock godtagbar under förutsättning att det avgörande inflytandet på planeringen och genomförandet av utställningsverksamheten läggs hos en representativ nämnd, sammansatt på sådant sätt att den nuvarande ansvarsfördelningen inte äventyras.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

Med anledning av vad departementschefen förordat beträffande anslagsmedlen till utställningar av nutida svensk konst i utlandet vill utskottet framhålla betydelsen av att det organ som inom nationalmuseets organisation tills vidare skall svara för utställningsverksamheten får sådan sammansättning och kompetens som tillfredsställer de olika intressen som är knutna till verksamheten. Utskottet har härutöver inte ansett sig böra göra något särskilt uttalande i denna fråga. Motionerna I: 148 och II: 204 samt I: 380 och II: 462 som innehåller förslag om att skilja medelsanvisningen för utställningsverksamheten från nationalmuseets anslag bör enligt utskottets mening inte bifallas av riksdagen. Beträffande det i motionerna I: 148 och II: 204 framförda förslaget att medel för ifrågavarande verksamhet bör anvisas under avsnittet Internationellt-kulturellt samarbete vill utskottet framhålla, att även andra avsnitt under åttonde huvudtiteln innehåller anslag för olika ändamål inom det internationella samarbetet på ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde. En verkligt samlad överblick av vad som anvisas för sådant samarbete kan knappast åstadkommas utan en genomgripande omdisposition av huvudtiteln.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 148 och II: 204 samt I: 380 och II: 462, i vad de avser särskilt anslag till utställningar av svensk konst i utlandet, icke må av riksdagen bifallas;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 148 och II: 204 samt I: 380 och II: 462, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Nationalmuseet: Pedagogisk verksamhet m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 315 000 kr.

46:o) **Livrustkammaren: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 46, s. 112), vilket innebär en anslagshöjning med 24 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för livrustkammaren, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	140 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	1 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	120 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	127 800
	<hr/>
	Summa kr. 390 000

b) till *Livrustkammaren: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 390 000 kr.

47:o) **Livrustkammaren: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 47, s. 112 och 113), vilket innebär en anslagsminskning med 16 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Livrustkammaren: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 53 000 kr.

48:o) **Statens etnografiska museum: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 51, s. 114), vilket innebär en anslagshöjning med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens etnografiska museum, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	90 900
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	138 500
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	111 600
	<hr/>
	Summa kr. 341 000

b) till *Statens etnografiska museum: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 341 000 kr.

49:o) **Statens etnografiska museum: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 52, s. 115), vilket innebär en anslagshöjning med 8 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens etnografiska museum: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 89 000 kr.

50:o) **Statens etnografiska museum: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 53, s. 115), vilket innebär en anslagshöjning med 1 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens etnografiska museum: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kr.

51:o) **Medelhavsmuseet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 54, s. 116), vilket innebär en anslagshöjning med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande stat för medelhavsmuseet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

Stat

Avlöningar

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal	110 000
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	63 200
	<hr/>
	173 200

Omkostnader

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	200
2. Expenser:	
a. Bränsle, lyse och vatten, <i>förslagsvis</i>	4 000
b. Övriga expenser	31 600
3. Ökande av samlingarna	5 000
	<hr/>
	40 800

Summa kr. 214 000

b) till *Medelhavsmuseet* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 214 000 kr.

52:o) **Bidrag till Nordiska museet.** Kungl. Maj:t har (punkt B 55 s. 117—124) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att fatta de beslut och vidtaga de åtgärder i övrigt, som fordras för genomförande av vad departementschefen föreslagit beträffande Nordiska museet, dels ock till Bidrag till Nordiska museet för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 3 772 000 kr., innebärande en anslagshöjning med 608 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förcheft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lidgard* (I: 159) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Nordstrandh* och *Petersson* (II: 212), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta dels att placera museilektorstjänsten vid Nordiska museet i lönegrad Ao 27, dels ock att inrätta en intendenttjänst å museets undervisningsavdelning.

Beträffande motiveringen för motionärernas yrkanden får utskottet hänvisa till motionen I: 159.

Riksdagen beslöt år 1963 (prop. 1963: 113; SU 133; rskr 317), att staten skulle överta det ekonomiska ansvaret för den i stiftelseform bedrivna verksamheten vid Nordiska museet. Beslutet grundades på en av statskontoret verkställd utredning. I enlighet med vad som förutsattes i prop. 1963: 113 har statskontoret fortsatt sitt utredningsarbete och framlagt förslag angående organisationen av museiverksamheten vid Nordiska museet m. m. Enligt detta bör museet organiseras på sju avdelningar, nämligen tre föremålsavdelningar, en undersökningsavdelning, en undervisningsavdelning, en avdelning bestående av bibliotek och arkiv samt slutligen kansliet.

Departementschefen finner det välmotiverat att den nuvarande uppdelningen av museets föremålsbestånd i högreständ- och allmogeavdelningar avskaffas och ersättes med en indelning med hänsyn till föremålens art i avdelningar för näringsliv, bostadsskick respektive textilier. Med anledning av vissa remissinstansers synpunkter understryks betydelsen av att undervisningsavdelningen får en central ställning i museets organisation. Anspråken på ökade resurser för museets utåtriktade och pedagogiska verksamhet får enligt departementschefen bedömas i kommande budgetprövningar. För att få den nya organisationen att fungera finner departementschefen det nödvändigt att fördela det personaltillskott som kan medges för nästa budgetår på flera av de nya avdelningarna.

Det sammanlagda ökade medelsbehovet med anledning av i propositionen förordade personalförändringar och ökade omkostnader beräknar departementschefen till 194 000 kr.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna bidragsökningen i övrigt nämligen 404 000 kr., sammanhänger med museets anslagsäskande och är huvudsakligen beroende av automatiska kostnadsökningar.

Utskottet anser det vara av stort värde att organisationen av Nordiska museets verksamhet genom det framlagda förslaget synes ha blivit löst på ett rationellt sätt. Vad departementschefen anfört och förordat beträffande de åtgärder som bör ankomma på Kungl. Maj:t i samband med genomförandet av museets omorganisation har inte givit utskottet anledning till erinran. Utskottet biträder också den förordade personalförstärkningen samt godtar de av departementschefen gjorda beräkningarna av bidraget.

Med anledning av de i motionerna I: 159 och II: 212 framförda yrkandena beträffande undervisningsavdelningen, som avstyrkes av utskottet, vill utskottet emellertid framhålla följande. Som tidigare nämnts har departementschefen starkt understrukit betydelsen av att undervisningsavdelningen får en central ställning i museets organisation. Utskottet vill för sin del betona vikten av att den utåtriktade och pedagogiska verksamheten vid Nordiska museet får utveck-

las på ett sådant sätt att museet kan svara för sina alltmer betydelsefulla och krävande uppgifter på detta område. Med anledning av dessa uttalanden förutsätter utskottet att de önskemål om ökade resurser för undervisningsavdelningens vidkommande, som kan komma att framföras vid kommande budgetprövningar, blir välvilligt behandlade. Att redan för nästa budgetår utöka personalen vid avdelningen utöver vad som förordats i propositionen har utskottet inte ansett erforderligt. Motionsförslaget att riksdagen skall bestämma lönegradsplacering för den nya intendenttjänsten vid avdelningen skan inte heller biträdas av utskottet, som hänvisar till att Kungl. Maj:t i enlighet med det i propositionen begärda och av utskottet tillstyrkta bemyndigandet skall efter förhandlingar i vederbörlig ordning äga besluta om lönegradsplaceringen för alla de föreslagna nya tjänsterna vid museet.

Utskottet, som sålunda tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt, hemställer,

I. att motionerna I: 159 och II: 212, i vad de avser lönegradsplacering för en tjänst som museilektor, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

II. att motionerna I: 159 och II: 212, i vad de avser inrättande av en intendenttjänst vid museets undervisningsavdelning, icke må av riksdagen bifallas;

III. att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att fatta de beslut och vidtaga de åtgärder i övrigt, som fordras för genomförande av vad i statsrådsprotokollet föreslagits rörande Nordiska museet;

IV. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 159 och II: 212, såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till Nordiska museet* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 3 772 000 kr.

53:o) **Bidrag till Tekniska museet.** Kungl. Maj:t har (punkt B 56, s. 124—134) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordade grunder för bidrag till Stiftelsen Tekniska museet, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att fatta de beslut och vidtaga de åtgärder som fordras för genomförande av vad departementschefen föreslagit rörande Tekniska museet, dels ock till Bidrag till Tekniska museet för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kr.

1964 års riksdag beslöt i enlighet med utskottets hemställan att hos Kungl. Maj:t anhålla om förslag snarast möjligt, helst till 1965 års riksdag, om statligt bidrag till Tekniska museets verksamhet (SU 8; rskr 8).

Sedermera har Kungl. Maj:t tillkallat särskilda sakkunniga för att utreda frågan om Tekniska museets ekonomiska ställning och verksamhetsformer. Mot bakgrunden av en analys av museets uppgifter framlägger de sakkunniga förslag rörande organisation och finansiering av museet. De sakkunniga föreslår att

museet även i fortsättningen skall drivas i stiftelseform men med ett statligt driftbidrag, för budgetåret 1965/66 beräknat till 999 000 kr. Härtill kommer ett bidrag för täckande av det underskott som beräknas föreligga den 30 juni 1965. Beträffande detaljerna i förslaget torde få hänvisas till statsverkspropositionen (s. 125—131).

Departementschefen finner de sakkunnigas utredning förtjänstfull och tillstyrker att förslaget läggs till grund för ett ställningstagande rörande Tekniska museets framtida ställning. De allmänna riktlinjer de sakkunniga angivit för uppbyggnaden av museets verksamhet tillstyrks. Vidare godtages förslaget att det statliga stödet skall utgå i form av statsbidrag till en i stiftelseform bedriven verksamhet. De villkor för statsbidraget som de sakkunniga föreslagit synes departementschefen betryggande. Detta gäller såväl styrelsens befogenheter som villkoret att kostnaderna för museiverksamheten skall bestridas enligt en av Kungl. Maj:t fastställd inkomst- och utgiftsstat samt den fast anställda personalen redovisas i en av Kungl. Maj:t godkänd personalförteckning.

Departementschefen förordar att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens bemyndigande att besluta om och utfärda erforderliga bestämmelser för att Saar och SPR fr. o. m. ingången av budgetåret 1965/66 skall bli tillämpliga på innehavare av tjänst vid Tekniska museet. Vid inordnandet under Saar förutsätts att tjänsteinnehavarna vid museet åläggs skyldighet att låta sig förflytta till statlig tjänst av motsvarande slag. Vidare bör det ankomma på Kungl. Maj:t att fastställa såväl de nuvarande som nytillkommande tjänsteinnehavarnas lönegradsplacering.

Beträffande statens representation i stiftelsens styrelse ansluter sig departementschefen till de sakkunnigas förslag att utöka antalet representanter från för närvarande en till tre.

På en punkt har departementschefen inte godtagit de sakkunnigas förslag, nämligen när det gäller den snabba utbyggnaden av museets personalorganisation. Enligt departementschefens bedömning bör ett statligt bidrag av 400 000 kr. vara ägnat att stabilisera museets verksamhet och möjliggöra de utvidgningar, som i nuvarande läge är erforderliga. Utöver driftbidraget beräknas ett belopp av 400 000 kr. för täckande av det underskott i verksamheten som kan förväntas föreligga vid utgången av innevarande budgetår.

Utskottet, som förra året hade anledning att utförligt redovisa sina synpunkter på frågan om statsbidrag till Tekniska museet, anser det glädjande att frågan kunnat bringas till en så snabb och enligt utskottets bedömning tillfredsställande lösning. Mot de av departementschefen förordade grunderna för det statliga bidraget och vad som i övrigt föreslås i propositionen i fråga om de åtgärder, som fordras för genomförande av förslaget, har utskottet ingen erinran. Utskottet tillstyrker sålunda bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna de i statsrådsprotokollet förordade grunderna för bidrag till Stiftelsen Tekniska museet;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att fatta de beslut och vidtaga de åtgärder, som fordras för genomförande av vad i statsrådsprotokollet föreslagits rörande Tekniska museet;

c) till *Bidrag till Tekniska museet* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kr.

54:o) **Bidrag till Kulturhistoriska museet i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 57, s. 134 och 135), vilket innebär en anslagshöjning med 31 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Kulturhistoriska museet i Lund* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 160 000 kr.

55:o) **Bidrag till vissa museer m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt B 58, s. 135—138) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till vissa museer m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 315 000 kr.

Det för innevarande budgetår anvisade anslaget av 265 000 kr. disponeras på följande sätt.

1. Bidrag till Musikhistoriska museet	104 000
2. Bidrag till Drottningholms teatermuseum	80 000
3. Bidrag till Stiftelsen Thielska galleriet	20 000
4. Bidrag till Stiftelsen Carl och Olga Milles' Lidingöhem	15 000
5. Bidrag till Varbergs museum	30 000
6. Bidrag till Svenskt visarkiv	16 000
	Summa kr. 265 000

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagsökning med 50 000 kr. i jämförelse med medelsanvisningen under innevarande budgetår. Bidraget till Svenskt visarkiv förutsätts i fortsättningen utgå ur anslaget till *Bidrag till särskilda kulturella ändamål*, vilket medför en höjning av bidraget till övriga museer med ytterligare 16 000 kr. Av höjningen hänför sig 42 000 kr. till anslagsposten *Bidrag till Musikhistoriska museet*, 10 000 kr. till anslagsposten *Bidrag till Drottningholms teatermuseum*, 5 000 kr. till anslagsposten *Bidrag till Stiftelsen Thielska galleriet* och 9 000 kr. till anslagsposten *Bidrag till Varbergs museum*.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt och hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa museer m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 315 000 kr.

56:o) **Svenskt biografiskt lexikon: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 59, s. 138 och 139), vilket innebär en anslagshöjning med 35 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för svenskt biografiskt lexikon, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

A v l ö n i n g s s t a t

1.	Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	34 700
2.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 400
3.	Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	121 500
4.	Särskild ersättning till tillfällig personal	60 000
5.	Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	88 400
	<u>Summa kr.</u>	<u>308 000</u>

b) till *Svenskt biografiskt lexikon*: *Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 308 000 kr.

57:o) **Svenskt biografiskt lexikon: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 60, s. 139), vilket innebär en anslagsminskning med 8 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Svenskt biografiskt lexikon: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 46 000 kr.

58:o) **Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker.** Kungl. Maj:t har (punkt B 61, s. 139 och 140) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 90 000 kr., vilket innebär en anslagshöjning med 13 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Kellgren m. fl.* väckt motion (II: 465), vari hemställts att riksdagen måtte bevilja 25 000 kr. för fortsatt utgivning av serien *Monumenta Musicae Svecicae*.

Beträffande motiveringen för det motionsvis gjorda yrkandet får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet anser sig inte med anledning av motionen II: 465 kunna tillstyrka någon särskild medelsanvisning för fortsatt utgivning av serien *Monumenta Musicae Svecicae* även om ett fullföljande av serien synes utskottet vara en angelägen uppgift. Departementschefen har inte heller kunnat tillstyrka det av Musikaliska akademien under detta anslag begärda bidraget för samma ändamål. Genom riksdagsbeslut åren 1957 och 1958 genomfördes en omläggning av bidragsgivningen till vetenskaplig publiceringsverksamhet, som innebar att uppgiften att fördela bidrag till utgivande av vetenskapliga tidskrifter och arbeten

anförtroddes respektive forskningsråd och att särskilda medel för publiceringsverksamhet anvisades under rådens forskningsanslag. Utskottet, som således avstyrker bifall till motionen i fråga, biträder Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och hemställer,

I. att motionen II: 465 icke må av riksdagen bifallas;

II. att riksdagen må till *Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 90 000 kr.

59:o) **Bidrag till nämnden för svensk språkvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 62, s. 140), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till nämnden för svensk språkvård* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 30 000 kr.

Internationellt-kulturellt samarbete

60:o) **Kulturellt utbyte med utlandet.** Kungl. Maj:t har (punkt B 78, s. 162—165) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 1 008 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 98 000 kr. Departementschefen beräknar att av denna höjning 78 000 kr. skall utgå i ytterligare bidrag till den stipendie-, lektorats- och kursverksamhet, som bedrivs av Svenska institutet för kulturellt utbyte med utlandet. Vidare räknas med en ökning med sammanlagt 28 000 kr. för vissa andra ändamål samt en minskning med 8 000 kr., som sammanhänger med förslaget att anvisa medel till biennalkommitténs verksamhet under anslaget till Nationalmuseet: Pedagogisk verksamhet m. m.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt. Beträffande medelsanvisningen till den verksamhet som nu bedrivs av biennalkommittén hänvisar utskottet till sitt utlåtande under anslaget till Nationalmuseet: Pedagogisk verksamhet m. m.

Utskottet hemställer således,

att riksdagen må till *Kulturellt utbyte med utlandet* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 1 008 000 kr.

61:o) **Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 79, s. 165—167), vilket innebär en anslagshöjning med 196 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 966 000 kr.

62:o) **Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 80, s. 167 och 168), vilket innebär en anslagshöjning med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 117 000 kr.

63:o) **Bidrag till bestridande av kostnader för vissa internationella kongresser i Sverige.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 81, s. 168), vilket innebär en anslagshöjning med 70 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till bestridande av kostnader för vissa internationella kongresser i Sverige* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 290 000 kr.

64:o) **Bidrag till svenska institut i utlandet m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 82, s. 169 och 170), vilket innebär en anslagshöjning med 91 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till svenska institut i utlandet m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 355 000 kr.

65:o) **Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete.** Kungl. Maj:t har (punkt B 83, s. 170—175) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 1 523 000 kr.

Departementschefen framhåller, att det alltmer utvidgade nordiska samarbetet leder till ökade anspråk på medel från detta anslag. Om de betydande insatser som redan görs från svensk sida i detta samarbete nämns, att under innevarande budgetår mer än 3 milj. kr. utgår i direkta anslag över budgeten till olika nordiskt-kulturella ändamål. Härtill kommer medel, utdelade via de statliga forskningsråden och myndigheterna, samt de belopp som utdelas av olika kulturfonder med nordiskt-kulturell anknytning.

Av den av Kungl. Maj:t föreslagna anslagshöjningen, som uppgår till 453 000 kr., kommer enligt departementschefens beräkningar 250 000 kr. att erfordras för en ökning av den svenska andelen av kostnaderna för uppförande av Nordens hus i Reykjavik. En större del av den återstående anslagshöjningen sammanhänger med förslag om dispositionsmedel till ett belopp av 160 000 kr. att av svenska avdelningen av nordiska kulturkommissionen disponeras för nordiskt-kulturella ändamål.

Utskottet ansluter sig till vad departementschefen under förevarande punkt anfört och förordat. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 1 523 000 kr.

Kyrkliga ändamål

66:o) **Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 1, s. 176—179), vilket innebär en anslagshöjning med 142 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningarna för domkapitlen och för kyrkoherdarna för döva i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för domkapitlen, stiftsnämnderna och kyrkoherdarna för döva att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

Utgifter

I. Domkapitlet i Stockholm

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	67 100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	12 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	44 700
	<hr/>
Summa kr.	127 900

II. Kanslipersonal hos övriga domkapitel samt stiftsnämnderna m. m.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 051 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	54 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	718 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 007 600
	<hr/>
Summa kr.	2 831 500

III. Tillfällig personal hos domkapitlen m. m., enligt Kungl. Maj:ts bestämmande,

<i>förslagsvis</i>	74 000
--------------------------	--------

IV. Skoglig personal hos stifts-
nämnderna m. m.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	541 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	48 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	72 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	349 400
	Summa kr. 1 011 000

V. Kyrkoherdar för döva

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	158 400
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	600
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	90 600
	Summa kr. 249 600

VI. Sammanfattning

I. Domkapitlet i Stockholm	127 900
II. Kanslipersonal hos övriga domkapitel samt stiftsnämnderna m. m.	2 831 500
III. Tillfällig personal hos domkapitlen m. m., enligt Kungl. Maj:ts bestämmande	74 000
IV. Skoglig personal hos stiftsnämnderna m. m. ..	1 011 000
V. Kyrkoherdar för döva	249 600
	Summa kr. 4 294 000

Särskilda uppbördsmedel

Bidrag från kyrkofonden	2 686 000
	Nettoutgift kr. 1 608 000

c) till *Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.*: Avlöningar för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 608 000 kr.

67:o) **Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 2, s. 180 och 181), vilket innebär en anslagshöjning med 8 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.*: *Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 219 000 kr.

68:o) **Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.: Iordningställande av vissa lokaler för domkapitlet och stiftsnämnden i Göteborg.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 3, s. 181 och 182), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 6 000 kr. under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.: Iordningställande av vissa lokaler för domkapitlet och stiftsnämnden i Göteborg* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 6 000 kr.;

b) medgiva, att ur kyrkofonden må för samma ändamål utgå ett belopp av 6 000 kr.

69:o) **Kleresistaten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 4, s. 182), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kleresistaten* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 8 000 kr.

70:o) **Vissa ersättningar till kyrkofonden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 5, s. 182 och 183), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa ersättningar till kyrkofonden* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 5 051 000 kr.

71:o) **Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 6, s. 183 och 184), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 117 000 kr.

72:o) **Stipendier för utbildande av präster, förtrogna med finska och lapska språken.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 7, s. 184), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stipendier för utbildande av präster, förtrogna med finska och lapska språken*, för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 6 000 kr.

73:o) **Bidrag till restaurering av Uppsala domkyrka.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 8, s. 184), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till restaurering av Uppsala domkyrka* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kr.

74:o) **Bidrag till restaurering av Linköpings domkyrka.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 9, s. 184 och 185), vilket innebär en anslagshöjning med 600 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till restaurering av Linköpings domkyrka* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 700 000 kr.

75:o) **Ersättningar till kyrkor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 10, s. 185) vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättningar till kyrkor* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kr.

76:o) **Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 11, s. 185), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord*, för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.

77:o) **Bidrag till svenska ekumeniska nämnden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 12, s. 186), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till svenska ekumeniska nämnden* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 40 000 kr.

Studiesociala ändamål

78:o) **Centrala studiehjälpnämnden m. m.: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 1, s. 641 och 642), vilket innebär en anslagshöjning med 151 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för centrala studiehjälpnämnden och studiemedelsnämnderna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

A v l ö n i n g s s t a t

I. Centrala studiehjälsnämnden

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	28 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	245 400
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	114 600
	<hr/>
	388 000

II. Studiemedelsnämnderna

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	34 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	394 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	119 000
	<hr/>
	547 000

Summa kr. 935 000

b) till *Centrala studiehjälsnämnden m. m.*: Avlöningar för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 935 000 kr.

79:o) **Centrala studiehjälsnämnden m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 2, s. 642—644), vilket innebär en anslagshöjning med 450 000 kr., varav 380 000 kr. för registrering av utbetalade studiemedel och 70 000 kr. för övriga omkostnader, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Centrala studiehjälsnämnden m. m.*:
Omkostnader för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 645 000 kr.

80:o) **Brevskolestipendier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 4, s. 645 och 646), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att för budgetåret 1965/66 högst 300 000 kr. må utdelas till brevskolestipendier;

b) till *Brevskolestipendier* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kr.

81:o) **Kostnader för avskrivning av vissa studielån med statlig kreditgaranti.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 5, s. 646 och 647), vilket innebär en anslagshöjning med 4 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för avskrivning av vissa studielån med statlig kreditgaranti* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 14 500 000 kr.

82:o) **Ersättning till postverket för dess bestyr med statens studielån.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 6, s. 647), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Ersättning till postverket för dess bestyr med statens studielån* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kr.

83:o) **Bidrag till avlönande av föreståndare vid elevhem vid gymnasier m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 9, s. 648), vilket innebär dels omrubricering av anslaget *Bidrag till avlönande av föreståndare vid elevhem vid högre läroanstalter m. m.* till nu angivna, dels en anslagshöjning med 44 000 kr., hemställer utskottet, att riksdagen må till *Bidrag till avlönande av föreståndare vid elevhem vid gymnasier m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 139 000 kr.

Diverse

84:o) **1. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond. 2. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. 3. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Uppsala universitets delfond. 4. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Lunds universitets delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna H 1—H 4, s. 649), vilket innebär beträffande det förstnämnda anslaget oförändrad medelsanvisning, beträffande det andra anslaget en höjning med 6 775 000 kr., beträffande det tredje anslaget en höjning med 649 000 kr. och beträffande det sista anslaget en höjning med 964 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1965/66 anvisa

- a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond* ett förslagsanslag av 41 000 kr.;
- b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* ett förslagsanslag av 43 648 000 kr.;
- c) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Uppsala universitets delfond* ett förslagsanslag av 4 048 000 kr.;
- d) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Lunds universitets delfond* ett förslagsanslag av 5 676 000 kr.

85:o) **Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 5, s. 649), vilket innebär en anslagsminskning med 12 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 13 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

86:o) **Nybyggnad för riksarkivet.** Kungl. Maj:t har (punkt III:1, s. 650 och 651) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 2 400 000 kr.

Det av statsmakterna godkända förslaget till nybyggnad för riksarkivet avser dels en bergrumsanläggning med arkivlokaler, dels en administrationsbyggnad med kontorslokaler och utrymmen för vetenskaplig verksamhet.

Departementschefens redovisning av de aktuella byggnadsföretagen återfinnes på s. 650, till vilken redovisning torde få hänvisas.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Nybyggnad för riksarkivet* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 2 400 000 kr.

87:o) **Byggnadsarbeten vid seminarierna för huslig utbildning.** Kungl. Maj:t har (punkt III:4, s. 651—653), föreslagit riksdagen att till Byggnadsarbeten vid seminarierna för huslig utbildning för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 3 054 000 kr.

I de under förevarande punkt redovisade finansierings- och investeringsplanerna (s. 652) upptages de för budgetåren 1964/65 och 1965/66 erforderliga medlen, avseende nybyggnad för seminariet för huslig utbildning i Göteborg, till 6 800 000 kr. Härav beräknas 3 400 000 kr. bli förbrukade under vart och ett av budgetåren 1964/65 och 1965/66.

Utskottet, som tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och icke har något att erinra mot finansierings- och investeringsplanerna för ifrågakvarande byggnadsarbeten, hemställer,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid seminarierna för huslig utbildning* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 3 054 000 kr.

88:o) **Byggnadsarbeten vid statens blind- och dövskolor m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt III:5, s. 653—656) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 1 050 000 kr.

I de under denna punkt redovisade finansierings- och investeringsplanerna (s. 655) upptages de för budgetåren 1964/65 och 1965/66 behövliga medlen för byggnadsarbeten vid statens blind- och dövskolor m. m. till 6 566 000 kr. Härav beräknas 4 916 000 kr. bli förbrukade under innevarande budgetår och 1 650 000 kr. under nästa budgetår.

Departementschefens redovisning av de för budgetåret 1965/66 aktuella byggnadsföretagen återfinnes på s. 653—654, till vilken redovisning torde få hänvisas. I sammanhanget anmäler departementschefen, att byggnadsstyrelsen fått i uppdrag att utföra projektering av nybyggnad för en riksinstitution för undervisning och behandling av gravt talskadade normalbegåvade barn och döva barn med vissa komplikationer. Departementschefen räknar med att till nästa års riksdag framlägga förslag rörande ifrågavarande nybyggnad som avses bli förlagd till Sigtuna.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och har icke något att erinra mot finansierings- och investeringsplanerna för ifrågavarande byggnadsarbeten. Beträffande Sigtunainstitutionen förutsätter utskottet att detta projekt drives med största möjliga skyndsamhet, så att förslag om institutionens upprättande kan underställas riksdagen så snart som möjligt.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid statens blind- och dövskolor m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 1 050 000 kr.

Statens utlåningsfonder

89:o) **Allmänna studielånefonden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt V: 1, s. 656), vilket innebär en anslagshöjning med 4 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Allmänna studielånefonden* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 38 000 000 kr.

90:o) **Studiemedelsfonden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt V: 2, s. 657 och 658), vilket innebär dels studiemedelsfinansiering över en statlig utlåningsfond budgetåret 1965/66, dels anslagshöjning med 211 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Studiemedelsfonden* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 000 kr.

91:o) **Lånefonden för inventarier i studentbostäder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt V: 3, s. 659), vilket innebär dels en höjning av lånebeloppet per rum från 1 200 till 1 300 kr., dels en anslagshöjning med 479 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lånefonden för inventarier i studentbostäder* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 2 352 000 kr.

92:o) **Lånefonden för studentkårlokaler.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt V: 4, s. 660), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lånefonden för studentkårlokaler* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 2 000 000 kr.

93:o) **Uppskjutna frågor.** Beträffande vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen under de punkter, som angives i vid detta utlåtande fogad bilaga, avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 30 mars 1965

På statsutskottets vägnar:

EMIL NASSTRÖM

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Einar Persson, Birger Andersson, Fritz Persson, Rikard Svensson, fru Wallentheim, herrar Per Jacobsson, Mårtensson, Edström, Kaijser, Källqvist, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson och Wallmark; samt

från andra kammaren: herrar Gustafsson i Stockholm, Almgren, fröken Elmén, herrar Larsson i Hedenäset, Turesson, Bergman, fröken Olsson, herrar Arvidson, Nelander, Mattsson, Nordstrandh, Källstad, Berg, Björk i Göteborg och Jönsson i Arlöv.

Reservationer

1) vid punkten 1 (Konstnärstipendier)

a) av herrar *Per Jacobsson, Edström, Källqvist, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson*, fröken *Elmén*, herrar *Larsson* i Hedenäset, *Arvidson, Nelander, Mattsson* och *Källstad*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 4, som börjar med »I motionen II: 442» och slutar med »denna del», bort ha följande lydelse:

»I motionen II: 442 har framförts erinringar mot departementschefens synpunkter i fråga om utdelning av stipendier till de dramatiska författarna. Enligt departementschefen bör denna författargrupp, som nu tillgodoses under gruppen konstnärer i övrigt, i fortsättningen tilldelas stipendier ur de medel som disponeras för författare och översättare. Enligt vad motionärerna framhåller anser de dramatiska författarna själva att denna överflyttning inte är lämplig. På de skäl motionärerna åberopar finner utskottet att de dramatiska författarna fortfarande bör tillhöra gruppen konstnärer i övrigt. I särskild skrivelse till Kungl. Maj:t torde riksdagen böra ge till känna vad utskottet framhållit i denna fråga.»

dels ock att utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, i anledning av motionen II: 442, i vad den avser frågan om till vilken konstnärsgrupp de dramatiska författarna bör hänföras, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet därom anfört;»

b) av herrar *Per Jacobsson, Edström, Källqvist, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson*, fröken *Elmén*, herrar *Larsson* i Hedenäset, *Nelander, Mattsson* och *Källstad*, vilka ansett

dels att det avsnitt i utskottets yttrande, som på s. 3 börjar med »Den förordade» och på s. 4 slutar med »av utskottet», bort ha följande lydelse:

»Utskottet vill gärna betona att de i statsverkspropositionen på olika punkter föreslagna förbättringarna av konstnärstödet kan ses som ett uttryck för en fortsatt strävan att få till stånd bättre villkor för den konstnärliga verksamheten. De senaste årens utveckling av de statliga insatserna på detta område är i och för sig mycket glädjande. Utskottet är emellertid av den uppfattningen att förbättringarna i alltför ringa grad kommit de yngre konstnärerna till del. Dessa konstnärers situation bör enligt utskottet uppmärksammas i högre grad än vad som hittills skett. Huvudvikten bör härvidlag läggas på en förbättring av stipendiemöjligheterna. Utskottet vill särskilt peka på att tillgången på s. k. mindre arbetsstipendier, som är av stor betydelse just för de yngre konstnärerna, är långt ifrån tillfredsställande. Behovet av ett ökat statligt stipendiestöd gör sig särskilt starkt gällande inom vissa konstnärsgupper. Utskottet anser att en

snabb förbättring av stipendiemöjligheterna är så angelägen att det av Kungl. Maj:t föreslagna anslaget till konstnärsstipendier för nästa år bör höjas i enlighet med yrkandena i motionerna I: 163 och II: 197. Utöver vad departementschefen beräknat bör således ytterligare 355 000 kr. anvisas för att möjliggöra en utökning av antalet arbets- och resestipendier för konstnärer inom måleri m. m. För gruppen författare och översättare bör av departementschefen beräknade medel för de nya större arbetsstipendierna höjas med 60 000 kr., motsvarande ytterligare fem sådana stipendier. Då den i motionen II: 442 yrkade höjningen av stipendieanslaget, som i realiteten syftar till att ge författare och översättare ett nytillskott av stipendier under nästa år, i stort sett överensstämmer med vad som föreslagits i motionerna I: 163 och II: 197 finner utskottet sig i huvudsak ha biträtt även detta motionsyrkande.

I motionerna I: 398 och II: 478 föreslås likaledes en höjning av stipendieanslaget, nämligen med 375 000 kr., vilket skulle åstadkommas genom att det i propositionen förordade totala medelstillskottet för nästa år under anslagen till konstnärsstipendier och konstnärsbelöningar omfördelas mellan de båda anslagen. Motionärerna motiverar den föreslagna åtgärden med att en utökning av stipendieringen förbättrar konstnärernas villkor i betydligt högre grad än inrättandet av konstnärsbelöningar. Till den del motionärerna önskar få till stånd en snabbare utbyggnad av stipendiestödet sammanfaller deras önskemål med förslagen i de tidigare behandlade motionerna. Tanken på att åstadkomma detta på bekostnad av en lika angelägen utbyggnad och förbättring av systemet med konstnärsbelöningar kan utskottet emellertid inte ansluta sig till.»

dels ock att utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna II: 442 samt I: 398 och II: 478 ävensom med bifall till motionerna I: 163 och II: 197, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Konstnärsstipendier* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 889 000 kr.»

c) av herrar *Kaijser, Wallmark, Turesson* och *Nordstrandh*, vilka ansett

dels att det avsnitt i utskottets yttrande, som på s. 3 börjar med »Den förordade» och på s. 4 slutar med »av utskottet», bort ha följande lydelse:

»Den sammanlagda förstärkningen av det direkt utgående konstnärsstödet i form av stipendier och belöningar, som föreslagits av Kungl. Maj:t, bör ses som ett uttryck för en fortsatt strävan att få till stånd bättre villkor för den konstnärliga verksamheten. I och för sig har utskottet funnit de sammanlagda anslagshöjningarna tillfredsställande. I ett läge där det statliga konstnärsstödet i form av stipendier inte ännu kan på långt när anses motsvara föreliggande behov torde det dock enligt utskottets mening finnas anledning att ifrågasätta den avvägning som i statsverkspropositionen gjorts mellan anslagsförstärkningen under anslagen till konstnärsstipendier å ena sidan och konstnärsbelöningar å

den andra. I motionerna I: 398 och II: 478 har också erinringar riktats mot fördelningen av det för nästa budgetår föreslagna medelstillskottet för dessa båda ändamål. Motionärerna anser, att en utökning av den statliga och kommunala stipendieringen förbättrar konstnärernas villkor i betydligt högre grad än inrättandet av konstnärsbelöningar. Utskottet, som delar motionärernas uppfattning på denna punkt, vill därför förorda bifall till motionsförslaget. Detta medför att inrättandet av nya konstnärsbelöningar enligt utskottets mening bör anstå till dess stipendiestödet fått en tillfredsställande omfattning. Av den för nästa budgetår under anslaget till konstnärsbelöningar förordade medelsanvisningen bör 375 000 kr. överföras till förevarande anslag och medge utdelning av ytterligare stipendier särskilt till gruppen konstnärer inom måleri m. m. samt åt författare och översättare. Därmed kan även de krav som ställs i motionerna I: 163 och II: 197 om ökade stipendiemedel till dessa konstnärsgrupper och ävenledes indirekt det yrkande, som framförs i motionen II: 442, i huvudsak tillgodoses.»

dels ock att utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 163 och II: 197 samt II: 442 ävensom med bifall till motionerna I: 398 och II: 478, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Konstnärsstipendier* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 849 000 kr.»

d) av herr *Arvidson*, som ansett

dels att det avsnitt i utskottets yttrande, som på s. 3 börjar med »Den förordade» och på s. 4 slutar med »av utskottet», bort ha följande lydelse:

»Utskottet vill gärna betona att de i statsverkspropositionen på olika punkter föreslagna förbättringarna av konstnärsstödet kan ses som ett uttryck för en fortsatt strävan att få till stånd bättre villkor för den konstnärliga verksamheten. Utskottet anser emellertid att årets förslag beträffande konstnärsstipendier inte innebär den expansion som det finns anledning räkna med. Särskilt gäller detta stipendierna till gruppen författare och översättare. Departementschefen anser att det är synnerligen angeläget att ställa nya stipendier till förfogande för denna konstnärsgrupp. I motionen II: 442 fästes uppmärksamheten på att av de tolv större arbetsstipendier som med denna motivering ställs till författargruppens förfogande två enligt departementschefens förslag förutsätts gå till kulturjournalister och ett icke nämnt antal till de dramatiska författarna, vilka därmed överflyttas från gruppen konstnärer i övrigt till gruppen författare och översättare. Oavsett om en sådan överflyttning beslutas eller ej anser utskottet i likhet med motionärerna att stipendiemedlen bör ökas. Utskottet biträder sålunda förslaget i motionen även i vad det avser höjning med 70 000 kr. av stipendieanslaget. Därmed har även motionerna I: 163 och II: 197, i den del där yrkas på en höjning av stipendieanslaget för att öka antalet stipendier för författare och översättare, biträtts av utskottet.

I motionerna I: 398 och II: 478 föreslås en höjning av stipendieanslaget med 375 000 kr., vilket skulle åstadkommas genom att det i propositionen förordade totala medelstillskottet för nästa år under anslagen till konstnärsstipendier och konstnärsbelöningar omfördelas mellan de båda anslagen. Motionärerna motiverar den föreslagna åtgärden med att en utökning av stipendieringen förbättrar konstnärernas villkor i betydligt högre grad än inrättandet av konstnärsbelöningar. Till den del motionärerna önskar få till stånd en snabbare utbyggnad av stipendiestödet sammanfaller deras önskemål med förslagen i de tidigare behandlade motionerna. Tanken på att åstadkomma detta på bekostnad av en lika angelägen utbyggnad och förbättring av systemet med konstnärsbelöningar kan utskottet emellertid inte ansluta sig till.»

dels ock att utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 163 och II: 197 samt I: 398 och II: 478 ävensom med bifall till motionen II: 442, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Konstnärsstipendier* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 544 000 kr.»

2) vid punkten 2 (Konstnärsbelöningar)

a) av herrar *Per Jacobsson, Edström, Källqvist, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson*, fröken *Elmén*, herrar *Larsson* i Hedenäset, *Arvidson, Nelander, Mattsson* och *Källstad*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 6, som börjar med »Den nu» och slutar med »belöningsens maximibelopp», bort ha följande lydelse:

»Den nu förordade jämkningen av reduceringsregeln och framför allt ökningen av antalet belöningar torde enligt utskottet komma att medföra, att effekten av den nya stödformen avsevärt förbättras. Trots att en del av den tveksamhet inför belöningsformen som utskottet förra året gav uttryck åt därmed synes ha blivit undanröjd finns det emellertid enligt utskottets uppfattning fortfarande anledning att ifrågasätta värdet av stödformen så länge reduceringsregeln inte ändras mer radikalt än vad departementschefen nu föreslår. Den föreslagna ändrade konstruktionen innebär fortfarande att de ekonomiska incitamenten till fortsatt konstnärligt arbete minskas i alltför hög grad. I motionerna I: 163 och II: 197 samt II: 442 har detta förhållande särskilt påtalats. I de två förstnämnda motionerna föreslås en ny kraftigt förbättrad reduceringsregel som därjämte skall utgå från ett högre maximibelopp för belöningen än det som nu gäller. Belöningen föreslås maximalt utgå med fem basbelopp på alla inkomstnivåer och reducering ske med 50 % av innehavarens egen inkomst. Utskottet finner att betydande fördelar — för en relativt rimlig kostnadsökning — kan uppnås genom de föreslagna ändringarna av belöningsarnas konstruktion. Med anledning härav vill utskottet förorda bifall till motionerna i denna del. Kostnadsökningen utöver Kungl. Maj:ts förslag beräknar utskottet i enlighet med motionärerna till 300 000 kr. Även om utskottet sålunda inte biträder den i motionen II: 442

yrkade förändringen av reduceringsregeln har detta motionsyrkande helt tillgodosetts genom utskottets ställningstagande till motionerna I: 163 och II: 197.»

dels ock att utskottets hemställan under I. och III. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 163 och II: 197, såvitt nu är i fråga, godkänna av utskottet förordade ändrade grunder för bestämning av konstnärsbelöning;

III. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 163 och II: 197 ävensom med avslag å motionerna I: 398 och II: 478, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Konstnärsbelöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kr.»

b) av herrar *Kaijser, Wallmark, Turesson* och *Nordstrandh*, vilka under förutsättning av bifall till reservationen 1 c) ansett

dels att det avsnitt i utskottets yttrande på s. 6, som börjar med »I statsverkspropositionen» och slutar med »belöningens maximibelopp», bort ha följande lydelse:

»Frågan om den fortsatta utbyggnaden av konstnärsstödet i form av stipendier och belöningar har behandlats av utskottet under närmast föregående anslagspunkt. Med hänvisning till vad där anförts förordar utskottet bifall till förslaget i motionerna I: 398 och II: 478 om en sänkning i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag av anslaget till konstnärsbelöningar med 375 000 kr. till 125 000 kr. för nästa budgetår. Utskottet bifaller i övrigt vad departementschefen förordat i fråga om ändring av konstnärsbelöningarnas konstruktion och avstyrker således de i motionerna I: 163 och II: 197 samt II: 442 framförda förslagen om ytterligare förbättringar i detta hänseende.»

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 7, som börjar med »Med hänvisning» och slutar med »antal meritstipendier», bort utgå,

dels ock att utskottets hemställan under III. bort ha följande lydelse:

»III. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 398 och II: 478 ävensom med avslag å motionerna I: 163 och II: 197, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Konstnärsbelöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kr.»

3) vid *punkten 4* (Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader) av herrar *Näsström, Gillström, Einar Persson, Birger Andersson, Fritz Persson, Rikard Svensson*, fru *Wallentheim*, herrar *Mårtensson, Gustafsson* i Stockholm, *Almgren, Bergman*, fröken *Olsson*, herrar *Berg, Björk* i Göteborg och *Jönsson* i Arlöv, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 8, som börjar med »Den föreslagna» och slutar med »2 000 000 kr.», bort ha följande lydelse:

»När det gäller formerna för beviljande av anslag till utsmyckningsändamål har utskottet under en följd av år vid sin behandling av denna fråga uttalat sig för ett bibehållande tills vidare av det nuvarande förfarandet, vilket innebär att medel anvisas under ett särskilt reservationsanslag på åttonde huvudtitelns driftbudget och att detta anslag blir föremål för årlig budgetprövning i vanlig ordning. I fråga om medelsanvisningens omfattning har utskottet bl. a. i sitt yttrande förra året ansett det naturligt, med hänsyn till de syften som anslaget främjar, att anslaget kontinuerligt höjes. I motionerna I:163 och II:197 har begärts att riksdagen skall uttala sig för att den s. k. enprocentregeln åter bör gälla. Utskottet, som förra året inte kunde biträda ett motsvarande motionsyrkande, kan inte heller i år ansluta sig till ett sådant förslag. Motionerna I:163 och II:197 innehåller därjämte yrkanden om höjning av anslaget för nästa budgetår med 400 000 kr. utöver vad Kungl. Maj:t föreslår. Motsvarande anslagshöjning begärs även i motionen II:442. Utskottet anser att Kungl. Maj:ts förslag, som innebär en dubbelt så stor höjning som förra året, väl tillgodoser önskemålet om en fortsatt anpassning av resurserna för konstnärlig utsmyckning till den statliga byggnadsverksamheten och avstyrker bifall till den i berörda motioner begärda ytterligare medelsanvisningen för ändamålet.»

dels ock utskottets hemställan under I. och II. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I:163 och II:197 samt II:442, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 1 600 000 kr.;

II. att motionerna I:163 och II:197, i vad de avser åtgärder för ett återinförande av enprocentregeln vid beviljande av anslag till konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.»

4) vid *punkten 5* (Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m.) av herrar *Per Jacobsson, Edström, Källqvist, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, fröken Elmén, herrar Larsson i Hedenäset, Arvidson, Nelander, Mattsson och Källstad*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets utlåtande, som på s. 10 börjar med »Med anledning» och på s. 11 slutar med »för biblioteksutlåningen», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Den senaste höjningen av ersättningsbeloppen för biblioteksutlåningen genomfördes budgetåret 1962/63 och innebar en uppräknig av grundbeloppet för svenska originalverk, från 3 till 5 öre för lån och från 12 till 20 öre för nyttjande av referensexemplar. Den nuvarande ersättningen för översatta verk, 1 öre för lån och 4 öre för nyttjande av referensexemplar, fastställdes 1961. Författarfondens styrelse har i sina anslagsuskanden för nästa budgetår starkt understrukt

behovet av att kraftigt öka biblioteksersättningen och därvid bl. a. hänvisat till de allt större anspråk som ställs på författarfondens resurser. De ökade möjligheter till statligt stöd som under de två senaste åren erbjudits bl. a. författargruppen i form av konstnärsstipendier och konstnärsbelöningar kan enligt styrelsen inte utgöra ett tillräckligt skäl för en fastlåsning av biblioteksersättningens grundbelopp vid dess nuvarande nivå. Biblioteksersättningens speciella värde ligger i dess karaktär av regelrätt ersättning för utfört arbete, vars utveckling inte bör hindras av att det indirekta stödet i form av stipendier och belöningar utökas. Dessa synpunkter delas av utskottet, som också anser att tidpunkten nu är inne att tillmötesgå de enligt utskottets mening mycket starkt motiverade kraven på en höjning av biblioteksersättningen. Utskottet kan således inte godtaga Kungl. Maj:ts förslag om att ersättningen även för nästa budgetår skall utgå enligt oförändrade grunder. De i motionerna I: 163 och II: 197 samt II: 442 förordade höjningarna av biblioteksersättningens grundbelopp till 8 öre för lån av originalverk och 4 öre för lån av översatta verk samt, i analogi därmed, för nyttjande av svenskt referensexemplar till 32 öre och referensexemplar i översättning till 20 öre bör enligt utskottets mening bifallas av riksdagen. I enlighet med motionerna I: 163 och II: 197 finner utskottet att anslaget i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag bör höjas med 1 696 000 kr. Till följd härav saknas anledning att biträda motionerna I: 76 och II: 104 i vad de avser skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan om förslag till nästa års riksdag om höjning av ersättningsbeloppen för biblioteksutlåningen.

Det yrkande, som framförs i motionerna I: 163 och II: 197 beträffande fördelningen av författarfondens medel mellan direkt utgående ersättning, författarpenning, och fondens s. k. fria del och som ansluter sig till förslag av författarfondens styrelse, biträds också av utskottet. Förslaget innebär ingen förändring av det nuvarande förhållandet att författarpenning skall utgöra hälften av ersättningsbeloppet, vilket gör 4 öre för lån och 16 öre för bruk av referensexemplar av svenskt originalverk. Förändringen ligger bl. a. däri att författarpenning inte skall utgå för låneantal under 500, mot för närvarande 400. För låneantal över 50 000 sker nu reducering av författarpenningen med 60 %. Denna nedsättning begränsas enligt utskottets förslag till 50 % och inträder först när antalet lån överstiger 100 000. Utskottet kommer i det följande, med anledning av förslag i motionerna I: 76 och II: 104, att redovisa sin principiella inställning till de i systemet för biblioteksersättningen ingående reglerna för utbetalning av författarpenningen.»

dels ock att utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionen II: 442 ävensom med bifall till motionerna I: 163 och II: 197, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 3 736 000 kr.»

5) vid *punkten 45* (Nationalmuseet: Pedagogisk verksamhet m. m.) av herrar *Per Jacobsson, Edström, Kaijser, Källqvist, Wallmark*, fröken *Elmén*, herrar *Turesson, Arvidson, Nelander, Nordstrandh* och *Källstad*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag beträffande ökade medel till nationalmuseets egen pedagogiska verksamhet.

Medelsanvisningen till den speciella uppgift, som består i anordnande av utställningar av svensk konst i utlandet, bör enligt motionerna I: 148 och II: 204 samt I: 380 och II: 462 hållas åtskild från de anslag som utgår till nationalmuseets egen verksamhet bl. a. på utställningsområdet. Enligt motionärerna bör syftet med utställningsverksamheten i utlandet kunna bättre tillgodoses om utställningarna även i fortsättningen får ingå som ett led i upplysningsarbetet. Samtidigt uttrycks farhågor för en alltför stark centralisering av konstlivet till nationalmuseet. Utskottet ställer sig i princip förstående till de skäl motionärerna åberopar till stöd för sina förslag, som dessutom förstärks genom att synpunkterna delas av Riksförbundet för bildande konst och Konstnärernas riksorganisation. Motionsförslagen att överföra 185 000 kr. av de anslagsmedel som Kungl. Maj:t föreslagit under förevarande anslag till ett särskilt reservationsanslag för utställningar av svensk konst i utlandet, inklusive biennalen i Venedig, biträdades av utskottet. Anslaget torde lämpligen i enlighet med yrkandet i motionerna I: 148 och II: 204 anvisas i anslutning till avsnittet Internationellt-kulturellt samarbete. Liksom hittills bör anslaget stå till förfogande för Svenska institutet. I denna del biträder utskottet sålunda särskilt yrkande i motionerna I: 380 och II: 462. Utskottet har ingenting att erinra mot att utställningsverksamheten handhas av ett gemensamt organ som sålunda skall svara både för deltagandet i biennalen i Venedig och för andra allmänna utställningsarrangemang.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 148 och II: 204 samt I: 380 och II: 462, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, besluta att för budgetåret 1965/66 anvisa ett särskilt reservationsanslag av 185 000 kr. till *Utställningar av svensk konst i utlandet*, redovisat i riksstaten under avsnittet i åttonde huvudtiteln Internationellt-kulturellt samarbete, samt att i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anført angående handhavandet av anslaget;

II. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom motionerna I: 148 och II: 204 samt I: 380 och II: 462, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Nationalmuseet: Pedagogisk verksamhet m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 130 000 kr.»

Punkt i bilaga	Avsnitt respektive anslagsrubrik
A 1—2	Ecklesiastikdepartementet: Avlöningar Omkostnader
A 3	Kommittéer m. m.
A 4	Extra utgifter
B 48—50	Naturhistoriska riksmuseet: Avlöningar Omkostnader Materiel m. m.
B 63	Inlösen av vissa kulturföremål
B 64—77	Frivilligt folkbildningsarbete, ungdomsverksamhet m. m.
D 1—69	Skolväsendet
E 1—119	Högre utbildning och forskning
F 1—39	Läroutbildning
G 3	Studiebidrag m. m.
G 7	Bidrag till anordnande av skolmältider
G 8	Bidrag till anskaffande av inventarier för skolmältider
III: 2	Byggnadsarbeten vid universitet och vissa högskolor
III: 3	Nybyggnad av simhallsanläggning vid gymnastiska centralinstitutet